

MESE KINCSTÁR

.....
272.493 OSZK
.....

COHEN'S
BOOKS
KING'S
COLLEGE
LIBRARY

93

MESE-KINCSTÁR

FORDITOTTA:
GYÖRY ILONA

1915

BUDAPEST
A „MAGYAR KERESKEDELMI KÖZLÖNY”
HIRLAP ÉS KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
KIADÁSA

deebahl könyv-

1984/1364

MAGY. AKADEMIA
KÖNYVTARA

ÉRVÉNYTELEN

272.493

ORSZÁGOS KÖNYVTAR

B 494/1985

LELTÁRI SZÁM

(H
2)

Péterke.

Bizony mi tagadás benne, az egész iskolában nem volt olyan gyermek, kinek egyszer-másszor ne lopódzott volna irigység a szívébe, ha arra gondolt, hogy milyen jó dolga is van a kapitány ur gyermekeinek! A két kis leány, Flóri és Ella mindig gyönyörű ruhácskában és kalapban jöttek az iskolába; nekik voltak mindig a legszebb babáik; füzeik pedig kívül-belül kifogástalan tiszták voltak, s ők hozták mindig a legizletesebb uzsonnát. De a két fiu, Guszti, a negyedik gymnasium egyik legjobb tanulója s Vilmos, a hatodik osztály legkisebb növendéke szintén sok jóval dicsekedhettek. Irónjaik mindig hegyesre voltak faragva; mindennapra volt nekik vakító fehér keményített gallérjuk s ehhez csinos, csokorra kötött nyakkendőjük. Könyveikre s füzeikre gyönyörű kiczifrázott betűkkel volt felírva a név, továbbá ősszel szép tarka sárkányokkal játszhattak s e mellett a pompás uzsonna az ő táskájukból sem hiányzott.

Azt mindenki tudta, hogy mamájuk gyenge, beteges asszony, kinek nyugalomra s kimélésre van szüksége. Így tehát nem ő lehetett az, ki a gyermekek számára mindenről gondoskodott. Nem, valaki más volt ez az ezermester.

Ha a kis leányok azt kérdezték az iskolában

Ellától: „Ugyan mondd csak, ki horgolta ezt a gyönyörű sapkát a babádnak?“ akkor Ella egész közönyösen felelte: „Ezt? Ah a Péterke!“

Ha azt kérdezte valaki, hogy ki himezte ki nyári ruhájukat ily szépen, a felelet megint csak az volt: „A Péterke!“ Ki készítette el a tizórai uzsonnát ily szépen? A Péterke. Ki hallgatta ki a gyermekeket, ki tanulta a fiukkal a latin feladványt, a leányokkal pedig a többi leccskéket s ki tartotta füzeteiket és tollaikat ily szépen rendben? Ismét csak a Péterke. Péterke főzött és vasalt, ápolta a beteges mamát; gondot viselt az eleven gyermekekre. Péterke mindent tudott; mindenhez értett; mindenkinek a baján tudott segíteni s mindenkire kimondhatatlanul jó volt és szives. Szóval, Péterke a ház jó szelleme volt.

De tulajdonképen ki volt hát ez a Péterke? fogjátok kérdezni, azt gondolva, hogy bizonyára valami jóltévő kis törpe volt, vagy valami jó tündér.

S csakugyan Péterke ép oly kicsi és szürke volt, a minőnek a törpéket rajzolják, de csak azért nem valami mesebeli lény volt, hanem csak olyan emberi lény, mint akármelyikünk. Péterke tulajdonkép öreg kisasszony volt, kit igazi néven Petrea kisasszonynak hívtak, csakhogy a gyermekek már nem is ismerték ezt a nevet, sőt azt sem tudták, mióta van Péterke náluk s hogy rokona-e szülőiknek, vagy valami más körülménynél fogva él családjukban.

Annyi azonban állt, hogy mióta eszüket tudták, mindig Péterke volt az, ki esténként lefekvéskor melegen betakarta őket s ott maradt náluk, kezüket fogta, ha nyugtalanok voltak s nem tudtak elaludni.

Ha valaki ezt hallotta, mindjárt arra gondolt, milyen jó lehet, a hol egy ilyen áldott jó lélek van a házban s hogy a kapitány ur gyermekei bizonyára nagyon szerették azt, a ki annyi jóval volt irántuk.

Péterke. (Szövegét lásd a 3. oldalon.)

Hiszen szerették, az igaz, de azért iránta való viseletük nem mindig mutatta ezt a szeretetet. Csakhogy Péterke nem is kívánt sokat. Mindig nyájas volt, csendes és szerény s minden zugolódás nélkül végezte el tenger sok dolgát, mintha ez nem is lehetne máskép. A helyett, hogy parancsolt volna a gyermekeknek, mindig csak kérte őket s minden kis szolgálatot oly szépen megköszönt nekik, mintha az valami nagy dolog lett volna, ha Guszti egyszer felvette neki az elgurult gyűszüt, vagy ha Ella odanyújtotta neki a czukortartót.

Igy aztán a gyermekek nem valami nagy tiszteletet tanusítottak iránta s jóságát, nyájasságát úgy tekintették, mint valami egészen természetes dolgot, mely nem is lehetne máskép.

„Péterke, fond be a hajamat!“ — „Péterke mennyi 102 meg 82?“ — „Péterke uzsonnát kérünk!“ — „Péterke, varrd meg ezt, varrd meg azt!“ —

És ez így ment reggeltől estig, néha késő éjszakáig. Hogy Péterke is kifáradhat, arra senki sem gondolt. De a gyermekek mégis tudták, mi az a kimélet és gyengédség, mert anyjuk már évek óta beteges volt s azért az ő közelében a gyermekek halkan beszéltek, lábujjhegyen jártak, s ha néha szabad volt belépni az ünnepélyesen csendes betegszobába a halvány szép mamához, kit mindnyájan szivükből szerettek, úgy ezt mindig akként tekintették, mint valami nagy ergedélyt. Itt, a mama közelében minden gyermek csupa jóság és szelidség volt.

Hanem Péterke, az egészséges volt; Péterke az övék volt egész nap. Kinek jutott volna eszébe, hogy talán Péterkét is kellene kimélni? Hiszen még ő maga is nevetett, ha a halvány, nyájas, kedves mama hálásan szorítá meg kezét, hogy megköszönje sok jóságát. Péterke ilyenkor mindig egész zavartan mondá: „De kérlek, kedves Virginiám, hiszen azért vagyok a világon!“

Mig a gyermekek csak ilyen közönyösek s néha nyelvészek voltak az öreg kisasszonynyal szemben, addig még csak nem volt baj. De egyszer aztán, Isten tudja, mi ütött hozzájuk! Egy reggel ugyanis Péterke, tulságos gondoskodásból még az iskolába is elvitte Guszti után az uzsonnát, melyet ez odahaza felejtett. Az öreg kisasszony épen akkor lépett be a gymnasium udvarára, mikor az egész osztály ott játszott és lármázott. Mikor a pajkos fiúk az öreg kisasszonyt meglátták, elkezdtek nevetni és suttogni s mikor Péterkének végre sikerült a tömegben keresztültörve Gusztihoz jutni, látta, hogy ez is együtt nevetett pajtásaival s hogy e mellett egészen elpirult zavarában, mikor Péterke az uzsonnát átnyújtotta neki.

Guszti e naptól kezdve soha sem akart Péterkével együtt az utcára menni s az is megtörtént nem egyszer, hogy ha az öreg kisasszony váratlanul lépett be a gyermekszobába, látta, hogy Guszti felhuzott vállal, meggömbült háttal utánozta az ő biczegő járását, mialatt a többiek nevettek és tapsoltak az illetlen játéknak. Igaz ugyan, hogy ilyenkor, ha Péterke belépett, mindnyájan szétszaladtak, de azért ebédnél vagy vacsoránál mindig nevetgéltek, titokban egymásra nézve, mert ilyenkor megint csak Guszti tréfája jutott eszükbe. Egyszer a fiu egy kis czédulát adott körül titokban testvérei közt s azt egyikük sem vette észre, hogy Péterke szeméből sűrűn hullanak a könnyek a kezében tartott sapkára, melyet épen Vilmosnak horgolt.

Ezelőtt sohasem jutott eszükbe az, hogy Péterke csunya. De mióta Guszti pajtásai annyira gunyolták meghajlott alakja, hegyes sovány arcza és ősz haja miatt, azóta a gyermekek is észrevették s azóta nem volt nap, hogy a szegény öreg kisasszonynak ne kellett volna valami gunyolódást elszenvednie. Gusztinak veszedelmes utánzó képessége volt s ehhez járult még az,

hogy néhány vonással pompás torzképeket tudott papírra vetni. Ilyenkor aztán testvérei sem tudták megállani nevetés nélkül s még Flóri is elnevette magát ilyenkor, pedig ez volt a testvérek között a legjobb és legokosabb. Így aztán kitört Péterke és a gyermekek között a békétlenség.

Most történt meg először, hogy Péterke megdorgálta őket. De oly szeliden és félénken, hogy ez csak még inkább ingerelte a gyermekeket a nevetésre. Mikor egyedül maradtak, megbeszélték egymásközt, hogy a „Péter“, a mint most nevezték, nekik bizony nem fog parancsolni s most már csak azért is rosszak lesznek, mert meg akarják mutatni, hogy egy cseppet sem félnek tőle. De mikor aztán Péterke látta, hogy a gyermekek szándékosan boszantják, akkor oly szigorúsággal szólt hozzájuk, minőt nem is vártak volna tőle. Ezzel végzé szavait: „Megálljatok, most már igazán megmondom a papának“.

A gyermekek az egész idő alatt, míg ily helytelen magaviseletet tanusítottak, érezték, hogy rosszul cselekszenek s most az utolsó szavak alatt már épen be kellett ezt látniok, mert tudták, hogy a papa bizonyára nagyon szigoruan büntetné meg őket, ha ezt megtudná. Mert a papa mindig rendkívül nyájas volt Péterke iránt; mindig hálásan köszönte meg sok szivességét s folytonosan a legnagyobb tiszteletet tanusította iránta.

Így aztán, ha Péterke a papával fenyegetődött, ugy ennek mindig megvolt a hatása.

De egyszer már ez sem tudta a gyermekek féktelen jó kedvét lecsillapítani. Ugyanis Ella — ki a mama engedelmével babaruhának valót keresett a foltok között — egy régi, megsárgult fejkötőre akadt, melyet aztán tréfából fejére tett s képzelhetni, mily furcsán állt ez a kopott, ócska, öreges főkötő a leányka szőke fürteihez, s rózsás arczához. Eddig csak nem lett volna semmi

baj, de mikor Guszti a furcsa fejdiszt meglátta, azonnal valami gonosz tréfa jutott eszébe. Eldugta a fejkötőt s mikor aztán Péterke bejött foltozó kosarával s leült az asztal mellé, akkor a fiu észrevétlenül odalopózkodott a háta mögé s fejére tette a furcsa, nevetséges, ócska fejkötőt. Péterke annyira el volt merülve munkájába, hogy egyideig észre sem vette s csak akkor pillantott fel, mikor a gyermekek hangos kacajra fakadtak. Péterke csodálkozva nézett körül, de egy pillantás a tükörbe mindent megmagyarázott neki s ekkor Péterke megbotránkozva emelkedett fel és mialatt szomorú fekete szemében könnyek csillogtak, odalépett Gusztihoz s gyorsan, váratlanul ráütött a kezére.

A mint a gyermekek ezt látták, kiabálni, lármázni kezdtek s Guszti így szólalt meg: „Neked nem szabad bennünket megütnöd!“ „De szabad“, felelt Péterke, „sőt a papát is meg fogom kérni, hogy verjen meg ő is, mert már nem türhetem tovább, a mit velem teszel!“

„Csak rajta, mondd meg a papának!“ kiáltá Guszti csaknem magánkivül. „De én is megkérem majd, hogy beszéljen veled. Neked nincs jogod bennünket megverni, ha pedig ezt teszed, akkor elmehetsz a háztól. Most pedig tudd meg, hogy egyikünk sem szenvedhet téged, s örülni fogunk, ha elmész, mert csak szégyelnünk kell magunkat miattad.“

„De Guszti!“ kiálták most a testvérek, kiket most már egészen megrémitettek a fiu szavai.

Péterke azonban intett kezével, hogy hallgassanak s aztán így szólalt meg halkán, alig érthető hangon: „Csak hadd beszéljen! Jó, hogy tudom. Csak mondd meg ezt atyádnak, ha eljön, én pedig még holnap elmegyek innen és soha sem láttok többé.“

E szókkal eltávozott sirva és leverten, s épen azon perczen lépett ki az ajtón, mikor a folyosón szilárd

férfi léptek és kardcsörgés zaja hangzott fel, a kapitány jövetelét hirdetve.

„Péterke!“ hangzék most kívülről egy nyájas, szeretetteljes hang. „Mi történt? Hogyan, te sirsz?“

A szegény öreg kisasszony valószínűleg nem felelt e szókra, mert a gyermekek csak azt hallották, mikor becsukta a folyosón szobája ajtaját. De a kapitány gyors léptei már egészen a gyermekszoba közelében hangzottak s a másik pillanatban ott állt előttük, kérdőre vonva őket. S e rövid szigorú kérdésekre nem lehetett kitérő feleletet adni. A kapitány már az első pillanatban is vallomásra bírta őket, mert szemének átható tekintete alatt egyikük sem mert volna olyasmit mondani, a mi nem igaz. „Na hiszen most jaj lesz nekünk!“ gondolák a gyermekek, mialatt félve nézték atyjuknak mind jobban elsötétülő arcát.

De a kapitány némán nézett maga elé, mialatt arcán nagy szomorúság tükröződött vissza. „Lehetséges volna ez?“ mondá néhányszor halk, fájdalmas hangon, mialatt a gyermekek szíve mind jobban összeszorult. Végre Guszti nem állhatta tovább s zokogva kiáltá: „Büntess meg, atyám; tudom, hogy megérdemeltem.“

„Mindnyáján megérdemeltük“, mondák most a gyermekek, mire atyjuk így szólt: „Tehát jertek velem!“ E szókkal saját szobájába vezette a gyermekeket, de a helyett, hogy megbüntetésükhöz fogott volna, leültette őket s így szólt hozzájuk: „Most elmondok nektek egy kis történetet, melyből megláthatjátok, mit tettetek!“

S ekkor elkezdett egy kis fiuról beszélni nekik, kit szintén Gusztávnak hittak. Ez az eleven, jókedvű fiu maga a kapitány volt negyven évvel azelőtt. Azután beszélt neki egy angyali szépségű kis olasz leányról, kit Petreának hívtak. Ez a gyermek úgy került ebbe a kis városkába, melyben Gusztáv élt, hogy nevelőszülői, kik czirkusz-tulajdonosok voltak, egyszer itt tar-

tottak előadásokat, melyekben a kis leánynak is kellett szerepelnie. Az egész személyzetben Petrea volt a legszebb, a legkedvesebb. Minden este fellépett, mint kötél-tánczosnő s mikor fehér selyem ruhácskájában, lilium koszorus hajával s a vállára erősített ezüst szárnyakkal végig lebegett a magasan kifeszített kötélén, oly tündéri szép volt, hogy az ember azt hihette volna, hogy nem is jár, csak szárnyai emelik.

A kis Gusztáv szülői ott laktak a főtéren, a vendéglő mellett, hol a vándortársaság volt szállva. Így a két gyermeknek sokszor volt alkalma egymást látni s Gusztáv és Petrea csakhamar a legjobb barátok lettek. Gusztáv a czirkuszban látta a leánykát először s másnap aztán nem győzte csodálni, hogy ez a mesebeli alak milyen szerény, igénytelen leányka az életben. Ha néha átjött szegényes barna ruhájában a szomszéd kertbe játszani, minden jó szóért olyan kedvesen, olyan hálásan mosolygott Gusztáv édes anyjára. Különös, idegenszerű kiejtésével elmondta ilyenkor azt, hogy mily nehéz az ilyen czirkuszi élet, s hogy mennyi verést kapott, míg megtanulta, hogyan kell a vékony kötélén járni.

Az idegen gyermek napról-napra otthonosabban érezte magát a szomszéd házban, Gusztival pedig napról-napra jobban megszerették egymást. A fiúnak az volt a gyönyörűsége, ha Petreát táncolni vagy tornázni látta s ha a leányka egyszer csak repülni kezdett volna, Gusztávot ez talán meg sem lepí, mert meg volt győződve, hogy a kis Petreában valami varázserő van.

A két gyermek nagyon közel lakott egymáshoz, csupán egy rövid folyosó választotta el őket, mely a Gusztávék kertjébe vezetett. A fiucska ablaka éppen e folyosóra szolgált s vele szemben volt a vendéglő azon szobája, melyben Petrea lakott szigorú nevelő-szüleinél. Mivel a két ablak éppen szemben volt egymással, azért a gyermekek már korán reggel köszönthették egymást az ablakból.

Egyszer azonban hiába várta Gusztáv a kis leányt, pedig már igen szeretett volna vele játszani, mert nagyon unatkozott egyedül. Szülői ugyanis elutaztak s a fiu maga maradt. Odaállt az ablakhoz s átkiáltott hangosan a leánykának, ki erre megjelent az ablakban, de kisírt szemmel és halaványan. Tegnap elhibázott valamit előadás közben s azért most szülői bezárták büntetésből, ők pedig elmentek, Isten tudja, hova, merre?

„Jöjj át hozzám!“ kérte a leánykát Gusztáv.

„Nem mehetek.“

„Tudod mit? Én majd átdobom neked a ruhaszáritó kötelet; azt kifeszítjük a két ablak között s azon aztán átjöhetsz!“

A leányka egy ideig hallani sem akart erről, de Gusztáv oly szépen kérte, hogy végre beleegyezett. Megindult a kötél, de mikor feleuton volt, a kötél egyik csomója meglazult, a leányka elvesztette az egyensúlyt és — lezuhant.

Mikor Gusztáv rémülten, kétségbeesve leérkezett az udvarra, addigra a leányka már ott feküdt egy idegen asszony karjában, mint valami letört virág. Nem látszott, hol sebesült meg, nem vérzett, de szemét nem tudta felnyitni s az odasereglett emberek mind azt hitték, hogy meg van halva.

De a jó Isten megszánta a kétségbeesett fiut. Petrea nem halt meg, hanem hónapokig feküdt iszonyu fájdalmak között Gusztáv ágyában, a hova a baleset után bezállították. A szegény gyermeknek hátgerincze is megsérült, lába pedig kitörött. Később felkelt ugyan, de egész életére sánta maradt s alakja is meggörcbült. A vándor társaság ekkor már hegyen-völgyön tul volt s így a szegény gyermeknek nem lett volna senkije, ha Gusztáv szülői jószívuén házukba nem fogadják. De ezek e naptól fogva úgy tekintették, mint saját gyermeküket s a legcondosabb ápolásban részesítették. Petrea pedig

oly hálás, oly szeretetteljes volt irántuk, a minő csak a legjobb gyermek lehet szülőivel szemben. Gusztávnak pedig soha, egy szóval, egy tekintettel sem tett szemrehányást azért, hogy szerencsétlenségének ő volt az oka.

Ápolta Gusztáv anyját egészen haláláig, azután pedig Gusztáv családjához költözött, itt ápolta ennek beteges nejét, gondozta, nevelte gyermekeit, a kik most ezért hálából — —“

Itt egyszerre keserves zokogás szakítá félbe a kapitány szavait, ki már-már maga sem tudott szólni, mert könnyei elfojták hangját. Most felkelt s intve gyermekeinek, hogy kövessék, megindult velük Péterke szobája felé. Mikor már ott álltak a bezárt ajtó előtt, a kapitány így szólalt meg könnyörgő hangon: „Kedves jó Péterkém, kérlek szépen, nyisd ki nekünk az ajtót!“

Erre azonnal megnyilt az ajtó s Péterke ott állt a gyermekek előtt halványan kisírt szemmel, de mielőtt megérthette volna, hogy mit jelent e látogatás, egyszerre csak mind a négy gyermek átölelte, körülfogta s mialatt könyezve csókolták az öreg kisasszony halvány arcát, így könnyörögtek neki a zokogástól el-elfojtott hangon: „Kedves, édes jó Péterkém, ugy-e nálunk maradsz örökre? Ugy-e itt maradsz mindig? Ugy fogunk szeretni! Oh ha tudnád mennyire szeretünk már most is! — — —“

Lottika.

„Ugyan hol jár mindig ennek a gyermeknek az esze?“ mondá a mama. „Mennyi bajom van ezzel a kis alvajárával! Mindig szórakozott, mindig egészen el van merülve. A másik négy együttvéve sem okozott nekem annyi gondot, mint ez a rossz kis Lotti.“

Ez utóbbi szavak nem voltak komolyan értve, mert a mama komolyan, sőt kissé szigoruan beszélt ugyan, de azért mégis szeretettel nézett arra az arany-szőke fejcskére, mely szégyenlősen rejtőzött ruhája redői közé. A mamának is rosszul esett, hogy ily gyakran meg kellett dorgálnia a kis leányt, ki különben oly jó, oly szeretetteljes és szófogadó volt. De mégis szükséges volt a kis Lottit néha megdorgálni, mert szülőinek igazán sok gondot okozott a gyermek rendkívüli szórakozottsága. Mert ugyan ki mert volna valamit rábizni Lottira, ki mindent eltévesztett és elfelejtett?

Egyszer épen az ebédnél kelt fel a család s egészségére kívánva egymásnak az ebédet, át akartak menni a másik szobába. De Lottika mindebből mitsem vett észre, mert már az evés alatt eszébe jutott valami s úgy elmerült gondolataiba, hogy elfeledte mind az ebédet, mind a körülötte lévőket s mikor bátyja tréfából odatartotta neki a sót e szókkal: „Nem czukrozod meg a tejbe rizskását?“ akkor Lottika egész nyugodtan vette

át a fiutól a sót s meghintette az ételt a nélkül, hogy észrevette volna, mennyire nevetnek a többiek. Szerencsére, nem evett a megszózott rizskásából, mert még azt is elfeledte, hogy most tulajdonkép az evés ideje van; szóval annyira elmerengett, hogy csak akkor tért magához, mikor atyja ebéd után így szólítá meg hangosan és szigoruan: „Jó reggelt Lotti!”

„Jó reggelt!” felelt a leányka zavartan s gyorsan felugorva. De már a másik pillanatban észrevette tévedését s szégyenkezve, sirva rejté fejét anyja ölébe. Borzasztó az, mikor mindig kinevetik és kigunyolják az embert! S most még atyja is haragudott, sőt a jó mama is, ki Lottikát annyira szerette. Most még az is azt mondta reá, hogy „rossz kis Lotti!”

„Már csakugyan tennünk kell valamit!” mondá most a papa s ez alkalommal még egyszer napfényre került Lottinak minden apró vétke. Az igaz, hogy halatlan dolgokat mondtak róla. Például egyik felemlítette azt, hogy Lotti a multkor, mikor az eső esett s neki a nagymamához kellett mennie, elfeledte a vizes esernyőt becsukni a kapu alatt s nyitott esernyővel ment fel a harmadik emeletre, sőt még a nagymama szobájába is. Máskor meg az történt, hogy a lóvasuton, mikor a kocsis azt kérdezte, hova akar menni, azt felelte, hogy „Zöldfa-utca 13. második emelet balra“, mire a kocsiban ülők persze mind kacajra fakadtak. De Lotti megint úgy el volt gondolataiba merülve, hogy azt sem vette észre, mikor a Zöldfa-utczáig érve, a kocsis bekiáltott, hogy tessék kiszállni. Lotti nem mozdult, mintha e szavak nem is neki szóltak volna s így szépen elment négy utczával tovább. Tegnap feladványait feledte itthon, ma meg az uzsonnáját. „Holnap bizonyosan a fejéthagyja majd itthon!” mondá most a papa félig tréfásan, félig haragosan.

„Igazán igyekezni fogok megjavulni“, mondá a gyermek komolyan. Csak ne lett volna ez a megjavulás

olyan nagyon nehéz. De mikor olyan jó volt elmerengeni, elgondolkozni mindenféle regés, csodás dolgon. Egyszer az jutott a leánykának eszébe, hogy milyen boldogság lehet az, ha valakinek olyan gyűrűje van, melyet csak meg kell fordítania, ha azt akarja, hogy láthatatlan legyen; máskor meg azon gondolkozott el, hogy milyen jó lenne néha fecskévé változni s elrepülni messze, messze, tul a városon, a hegyen és a tengeren. Hát az milyen szép lenne, ha egyszer csak minden baba elkezdene beszélni. Bárcsak jönne egyszer valami jó tündér, hogy meg lehetne erre kérni. Istenem, ha csakugyan eljönne s megengedné, hogy háromféle dolgot kívánjanak tőle. Mit is kellene akkor kívánni, hogy az ember aztán soha meg ne bánja? Ezen aztán egész napokon át elgondolkozott a leányka!

S így akarata ellenére ujra meg ujra beleesett régi hibájába s akárhogy feltette is magában, hogy meg fog javulni, megint csak elfeledett maga körül mindent!

Valami olyannak kellett történnie, mi Lottit egyszer igazán felrázza álmódosásaiból, s mi nevetségessé tegye a gyermek ábrándos, bohó gondolatait.

S csakugyan nemsokára történt is ilyen dolog.

A gyermekek már hetek óta örültek valamire.

A mama fivére, ki még mint fiatal ember ment ki Amerikába s ott nagyon meggazdagodott, most nejével és gyermekeivel együtt visszatért hazájába s itt gyönyörű birtokot vett nem messze a várostól, melyben rokonai laktak. Mivel a két gyermek a hosszú tengeri uton kissé elgyengült, szülőik nem is állapodtak meg velük a városban, hanem igyekeztek őket mielőbb kivinni falura. Mikor itt aztán megtelepedtek, akkor a bácsi bement a városba, hogy rokonait meglátogassa s egyszerismind meghívja őket birtokára. „Ha már egészen rendben lesztek s ha majd kipihentetek, akkor mindenestre kimegyünk!” mondá Lottika atyja s a gyermekek

e naptól kezdve mindig csak azon gondolkoztak, vajjon mikor jön az utazás napja.

„Nemsokára!“ „Csakhamar!“ „Talán jövő vasárnap!“ feleltek a szülők, ha a gyermekek kérdéseikkel zaklatták őket. De egyszer aztán az volt a válasz, hogy „holnap!“

Másnap aztán gyönyörű, napsugaras vasárnap reggel volt. A gyermekeket már korán felkeltették s aztán mindnyájukat szép új vasárnapi ruhájukba öltöztették fel. Ekkor már két szép nyitott hintó állt a kapu előtt s míg a gyermekek izgatottan, szívdobogva itták meg a reggeli kávéját, azalatt künn a ház előtt egyre hangzott a lovak dobogása és nyerítése.

Most az egyszer Lottira sem lehetett panasz, mert ugyancsak élénk volt az egész uton. A hintó szép hegyes-völgyes vidékeken repítette őket át s már dél volt, mikor a gyönyörű kastély elé érkeztek, hol rokonok nagy örömmel fogadták a vendégeket. A villásreggelihez a park árnyas fái alatt volt terítve s mikor ennek vége volt, akkor kezdődött csak az igazi multság. A gyermekek csakhamar megbarátkoztak s együtt jártak be a nagy parkot s az egész ház környékét. A kis amerikai rokonokat mind az öten nagyon megszerették, mert kivánni sem lehetett volna barátságosabb s vigabb pajtásokat. Fred, a legidősebb, roppant multságos fiú volt, ki mindig tudott valami érdekeset elbeszélni vagy valami jó tréfát mondani; a két kis leány pedig, Amy és Meg olyan jók, olyan kedvesek voltak, hogy öröm volt velük lenni.

Ebédre a kastély széles tornácán gyűltek össze s ekkor mindnyájan, még a gyermekek is igazi, győző rózsaszínű pezsgővel kocsintottak a barátságra. Ebéd után a gyermekek folytatták a játékot s egyideig a gyermekszobában mulattak, majd kimentek a kertbe s itt aztán csak úgy repültek a nagy labdák és tarka

abroncsok. Mikor ebbe is belefáradtak, akkor a kis leányok beleültették a pompásan felöltöztetett babákat a szép kis kocsikba s míg ők ezeket tologatták a kavicsos utakon, addig a fiúk a felállított fabábokat igyekeztek ledobni a golyóval.

Egy kis idő múlva Fred így szólt a többiekhez: „Most megmutatom, hogy tudok tornázni!“ s ekkor egy gyors szökéssel fenn termett a nagy diófán, innen pedig ügyesen átvette magát egy hintára, mely a nagy diófa ágán volt megerősítve. Mikor ott állt, nevetve kiáltott le a többiekhez: „Innen az egész világot meg lehet látni, az egész völgyet, a szántóföldeket és a hegyeket, sőt még a város tornyait is.“

Persze most mindegyik szerette volna „az egész világot“ látni, csak hogy a karcsu, izmos, ügyes Fred mutatóványait bajos lett volna nekik is megcsinálni. Azért úgy segítettek a dolgon, hogy Amy elhozta az erkélyről azt a magas kipárnázott széket, melyen a mama szokott ülni s ennek segítségével aztán a kicsinyeknek is sikerült a magasan függő hintára feljutni.

Igy került fel végre Lottika is, ki ma szokatlanul élénk volt és vidám. Mikor ott ült a hintán, gyönyörű vidék terült el szeme előtt. Erdőkoszoruzta dombok, virágzó völgyek, melyekből édes illat szállt fel, míg a nap csak úgy ontotta fényes sugarait a báránnyelű kék égről. Lottika mind lassabban és lassabban mozgatta a hintát s e közben egészen elmerült gondolataiba. Eszébe jutott, hogy hányszor kívánta, bárcsak tudna repülni s ime, most szinte úgy érzi, mintha repülne. Elgondolkozott, hogy ha csakugyan szárnya lenne, milyen messze elrepülhetne, mennyi népet láthatna s hogy irigyelnék, hogy csodálnák az emberek.

Hogy meddig ült ott a hintán, gondolataiba elmerülve, azt maga sem tudta. Azt sem vette észre, hogy a többi gyermekek, kik egyideig még ott játszottak

mellette, egyszer csak felkerekedtek s elmentek a kis csikókat megnézni. Lärmájuk és kaczagásuk egyideig még elhallatszott Lottihoz, de aztán minden csendes lett s a leányka egészen egyedül maradt. Ezalatt a nap is lefelé hanyatlott már, Lotti látta, mint merül bele a tűzgolyó a távoli folyam habjaiba; látta mint tartanak hazafelé a szénás szekerek a nyárfákkal szegélyezett uton, mely ugy kigyózott az aranykalászos szántóföldek között mint valami széles zöld szalag. Mily lassan mentek a szekerek! A leányka pedig repült; azt képzelte, hogy szárnya van s hogy most már csakugyan tud repülni.

De egyszerre csak vége szakadt az álmodozásnak! Mi volt ez? Jól látott-e? Nem szülői s testvérei mentek-e ott azon a két hintón, mely most ott kanyarodott be az országut sarkán? Igen, igen, semmi kétség. Látta testvérei szőke fejét a kocsikban s most már tudta, hogy csakugyan elindultak. De hát hogyan történhetett ez? Hogy kelhettek utra nélküle és ily hamar?

Vagy talán órákhosszat álmodozott volna? Csakugyan, már az egész ég alkonypírban ragyogott. Szülei bizonyára keresték is, de mivel nem találták, utra keltek. Oh csak a bácsi utánuk küldené kocsival őt is.

Ijedve nézett körül, keresve a széket, melyen ide felszállt, de most látta csak, hogy az nincs ott, a hol előbb volt, hanem legalább is tíz lépésnyire a hintától. A gyermekek valószínűleg játékközben vitték el ilyen messzire s most sem a széket nem lehetett elérni, sem a hintáról a földre lejutni, mert a hinta nagyon magasan függött, mivel csupán Fred vakmerő mutatványai kedvéért volt odaakasztva. Lottika ekkor keserves zokogásba tört ki; sirt, kiáltozott, könyörgött, de mind hiába, senki sem hallotta! A park nagyon nagy volt s a diófa ennek felső végében állott, tehát legtávolabb a kastélytól.

A szegény, elhagyatott gyermek mindjobban félt, mindjobban remegett. Ugy tetszett neki, mintha örökre

el lenne szakítva szülőitől és testvéreitől, pedig hogy vágyott utánuk, s kivált az édes, drága jó mama után, ki most bizonyára épen így aggódik gyermeke miatt!

Igy telt el egy idő, keserves könnyek között, míg végre a gyermek már egészen belefáradt a sirásba. Arra is gondolt már, hogy leugrik a hintáról, de a mint meg akarta kísérteni, egészen elszédült s így kénytelen volt tovább is ott maradni. De ekkor meg az jutott eszébe, hátha itt annyira elálmosodik, hogy nem tud ébren maradni s aztán álmában majd leesik. Hátha még meg is hal? E gondolat aztán annyira megrémítette a szegény gyermeket, hogy kétségbeesve kiáltott fel:

„Anyám, édes jó anyám!“ S ekkor — valóság volt-e ez, vagy álom? — egy hang hallatszott a bokrok közül, mely aggódva, de végtelen szeretettel kérde: „Lottikám, hol vagy? Oh, mily régen keresünk már?“

Oh, ez nem volt csalódás! Ez csakugyan a mama jól ismert, nyájas hangja volt. E pillanatban világosság tört elő a bokrok közül s gyorsabban, mint sem leírhatnám, ott termettek Lotti szülői, testvérei rokonai.

„Lottika! — Nini, itt van! — Szegény, szegény gyermekem! — Oh, te kis alvajáró! — Lásd, ennek magad vagy az oka! Szállj le gyorsan!“ hangzik most össze-vissza minden oldalról.

A mama azonban egy szót sem szólt, hanem ölébe vette a gyermeket s oly szeretettel ölelte át, mintha egyedül ő értené, hogy mit szenvedhetett a leányka e néhány óra alatt.

„Oh mamám, azt hittem, már egészen meg is feledkeztek rólam“, zokogá a leányka.

Most aztán kiderült, hogy mikép történt a dolog. A két hintó nem a városba indult még akkor, midőn Lottika az országúton megpillantotta testvéreit, hanem csak az erdőbe, mert a bácsi ezt is meg akarta rokonainak mutatni. A társaság gyorsan elhatározta magát

az indulásra s mikor a bácsi kérdésére, hogy mindnyájan itt vannak-e, annyi hang felelte, hogy „itt“, azt hitte, hogy már senki sem hiányzik s ezzel gyorsan kocsira ültetett mindenkit. A nagyobb gyermekek, kik az első hintóban ültek, azt hitték, hogy Lotti a mamánál van, a mama viszont azt gondolta, hogy Lottit is odaültették az első hintóba. Így csak akkor vették észre, hogy Lotti hiányzik, mikor az erdőben kiszálltak. Erre természetesen csakhamar visszafordultak, mert a szegény anya nagyon aggódott gyermeke miatt s képzelhetni, mennyire megrémültek, mikor Lottit a kastélyban sem találták.

Arra, hogy még mindig a hintán ül, természetesen senki sem gondolt előbb.

Lotti kalandját a testvérek inkább nevetségesnek találták, mint szomorúnak s a fiuk arcán meglátszott, hogy szeretnék egy kicsit megboszantani.

De mivel a szegény gyermek oly halványan és kimerülten feküdt anyja ölében, azért a papa maga parancsolta meg nekik, hogy a mai eseményt mindaddig ne emlegessék, míg csak Lottika ismét el nem merül álmodozásaiba.

A gyermekek megígérték s meg is tartották. S a papa előre tudta, hogy ezentul egyáltalán nem is lesz e boszantásoknak helye s igaza lett, mert Lottikát ez esemény egészen átváltoztatta. E naptól fogva soha sem merült el gondolataiba ennyire; megtanult nyitott szemmel nézni a világba s oly kedves, élénk, okos leányka lett belőle, hogy szüleinek mindig csak örömet szerzett.

Téli mulatság.

A város hóval fedett utczái és háztetői vakító fényben ragyogtak, mikor a napsugár fénye reájuk vetődött.

Szombat délután volt, még pedig karácsony és ujév között. A templom harangja megkondult a toronyban kimenőre s fenn az égen, épen a befagyott folyam felett, mely keresztülszelte a várost, ott ragyogott a hold ezüstös sarlója.

A folyam tükrén tarka sokaság zsibongott. Vig tanulók, diszesen öltözött hölgyek, nyalka tisztok, de leginkább mégis a gyermekek lepték el a jeget. Ezek még mindnyájan el voltak telve a karácsony est boldogságával s mindegyiken volt valami olyan, mit a Jézuska hozott nekik. Egyiken egy új kalap, másikon új köpeny, harmadikon a fényes új korcsolya.

De a legboldogabbnak mégis az a kedves arczu, halvány leányka látszott, ki szürke prémes vörös bársony téli ruhát viselt s kit egy pirosposzsgás fiucska tolt egy diszes szánkóban. A leányka térdére meleg prémes takaró volt ráterítve s e gyengéd alkotású gyermek csak arra látszék teremtvé lenni, hogy mindenki szeresse, óvja, ápolja.

Évike csakugyan kissé gyenge, beteges leányka volt, nem úgy mint testvérei, kik sohasem panaszkodhattak valami betegségről. Mind a négyen erős, egész

séges gyermekek voltak, s csak az ötödiknek, Évikének betegeskedése okozott a szülőknek sok gondot. Most sem azért ült ott a szánban, mintha kényeskedett volna, hanem azért, mert egy idő óta oly neheze égett a járás, hogy néha a szoba egyik végétől a másikig sem tudott elmenni. Három éves korában elkezdett sántítani s mivel a dologra eleinte nem fordítottak elég figyelmet, Évike baja idővel annyira súlyosbodott, hogy néha hónapokig is az ágyat kellett őriznie. Az orvosok eleinte gyors gyógyulással biztatták a szülőket, de év év után mult s ugy látszott, hogy sem a gyógykezelés, sem a fürdőzés mit sem használt, mert Évike lába mind merevbb lett s a járás mind jobban neheze égett a szegény gyermeknek.

A szülők igen sokat busultak e miatt s csak az volt a szerencse, hogy a leányka nagyon türelmes volt, s panasszó nélkül türt mindent. Még ő vigasztalta az aggódo anyát s a világért sem akart panaszkodni, nehogy szüleinek még több fájdalmat okozzon.

Egyetlenegyszer történt, hogy testvére, Rudi meglátta, hogy a kis leány sir.

Évikéék házának ablakai a folyóra nyitak, honnan most, mióta minden hóval és jéggel volt boritva, csak-ugy hangzott a ház környéke a vig kaczagásoktól s a gyermekek zshivájától, mely belevegyül a katonazene hangjaiba. Rudi mindig egyike volt a legvigabbaknak, s a legügyesebb korcsolyázóknak, a mi nem is volt csoda, hisz már ötéves kora óta mindig volt korcsolyája s nagy biztonsággal és bátran siklott tova a jégen.

Évike nem irigyelte a multságot testvéreitől, de egyszer, midőn ezek mindnyájan lenn voltak, neki pedig otthon kellett ülni, a szoba falai közé zárva, akkor mégis elszomorodott s mialatt nézte, nézte a vig zshivongó tömeget, halvány arczán forró könnycseppek gördültek alá.

Rudi épen ekkor rontott be a szobába, hogy az

Téli mulatság. (Szövegét lásd a 23. oldalon.)

elszakadt szij helyett egy ujat hozzon. De a mint a szeles, pajkos fiu a leányka halvány arcát s kisírt szemét látta, egyszerre oda lett minden jókedve. Egy szót sem szólt arról, hogy Évikét sirni látta, de az uj szijat sem vette elő, sőt korcsolyáját is falra akasztotta. Ekkor azután összeszedte legszebb játékszereit s képeskönyveit és odaült velük Évike mellé. Egész délután együtt mulattak s mikor estefelé a mama hazatért, a három nagyobb gyermekkel a városból, örömmel látta, hogy Évike milyen vigan játszik Rudival.

Vacsora után, mikor a leányka már lefeküdt, Rudi zavartan mondá atyjának, hogy valami mondanivalója lenne. E szókkal előhuzta zsebéből azt a szép fényes aranyat, melyet nagybátyjától kapott születésnap ajándéku.

„Mondd csak atyám, lehetne ezen a pénzen egy szánt kapni, tudod olyant, a miben a jégen egyik a másikat tologatni szokta?“

„Ugyan minek neked már meg az a szánkó?“

„Nem magamnak veszem“, felelte Rudi gyorsan, „de nézd atyám, én most már egészen jól tudok korcsolyázni s azt hiszem, hogy Évikének nagy örömetnék benne, ha mindennap kivinném egy kicsit szánkázni. Ha ez a pénz elég lenne, s ha ti is megengednétek, nagyon szeretnék neki karácsonyra egy kis szánkót venni!“

„S igazán rád bizhatnánk beteg hugodat?“ kérdé az atya, mialatt vizsgáló tekintettel nézett a fiu piruló arcába. Nagyon jól tudta, hogy Rudinál a jószívűség és a könnyelműség sokszor harczban áll egymással. A fiu egy perczre zavartan hajtá le fejét, de a másik pillanatban ragyogó tekintettel nézett atyjára s aztán így szólalt meg:

„Reám bizhatjátok atyám. Majd meglátjátok, hogy én is tudok egy kis áldozatot hozni! Felhagyok a ver-

szenyfutással és a hógolyó dobással s ha Évikét viszem szánkázni, csak reá fogok gondolni. Kisértsétek meg!...“

„Legyen! S ha csakugyan feltette magátban, hogy megveszed a szánt, azt hiszem, ebből az aranyból kifutja. Mit gondolsz?“ kérdé most a mamához fordulva. „Holnap mindjárt elmegyünk magunk s megvesszük a szánt!

Ugy is történt, csakugyan megvették s a szán oly szép volt, oly fényes, mint a mesebeli hókirálynőé s épen ezért kissé hihetetlennek látszott Rudi előtt, hogy ezt a gyönyörű szánt egy aranyból kilehetett fizetni. De csakugyan úgy kellett lennie, mert karácsony estéjén, midőn az atya legelőször is ezt mutatta meg a kis betegnek, így szólt hozzá: „Nézd gyermekem, ez Rudi ajándéka.“

Oh hogy ragyogott e szókra a leányka halvány arca, hogy csillogott kék szeme, mialatt így szólt Rudi nyakát átölelve: „Oh köszönöm, ezerszer köszönöm!“

A pajkos, szilaj Rudi úgy érzé, hogy a karácsony-estét sohasem találta oly szépnek. A fenyőfa még sohasem ragyogott ily tündéri fényben s az estharang hangja sohasem volt ily ünnepélyes. S ennyi ajándékot megbizonyára még sohasem kapott. Hát még ha a holnapra gondolt! Az lesz csak az öröm! „Holnap! Holnap!“ sugta kis huga fülébe, mikor ez lefekvéskor még egyszer átölelte Rudi nyakát, hogy megköszönje neki a gyönyörű ajándékot.

Napok multak s a testvérek már negyedszer mentek együtt szánkázni. Rudi csakugyan megtartotta szavát s jól gondját viselte kis hugának. Pajtásai hívták, de biz ő mindaddig nem ment velük játszani, míg csak Évikét haza nem vitte.

Egyszer a gyermekek kissé később érkeztek ki a jégre, mint máskor szoktak. Rokonaik érkeztek egy távoli városból; ezeknek aztán először is mind meg kellett mutatni az ajándékokat, azután pedig még sokáig tanácskoztak felőle, hogy most már menjenek-e vagy

sem, mert öt órára az egész társaság a nagymamához volt hiva.

Végre Rudi úgy oldotta meg a dolgot, hogy legjobb lesz, ha Évikét most is elviszi szánkázni, csak úgy mint máskor, onnan pedig szintén szánon elviszi a nagymamához. A leányka nagy örömmel fogadta e tervet, s a szülők is beleegyeztek minden vonakodás nélkül.

Már esteledni kezdett, s az alkonypirban égő torony órája most ütötte el a félötöt.

„Még tiz perczig maradhatunk Évike“, mondá Rudi, „de aztán mennünk kell“. Évikének ma még a szokottnál is nagyobb gyönyörösege telt a szánkózásban, de Rudinak épen ma nem volt olyan jó kedve, mint máskor. Volt ugyanis a jégen egy idegen fiu, ki bársony ruhájával s kaczkiasan megkötött skót selyem kendőjével nagyon feltűnt mindenkinek. Ugy látszott, ennek különös kedve telt abban, hogy Rudit felingerelje. A hógolyók, melyekkel dobálózott, egyre ott röpködtek Rudi feje körül s ez akár merre indult is a szánnal, az idegen fiu mindig eléje vágott s közben egyre olyan szavakat hangoztatott, melyekkel Rudit ki akarta türelméből hozni. „Lusta kis királykisasszony!“ „Milyen szent ez a fiu!“ „Bizonyosan oda vannak növe a szánhoz!“ mondogatta az idegen fiu s Rudinak bizony össze kellett erejét szedni, ha azt akarta, hogy nyugodt maradjon.

„Talán mehetnénk is már“, mondá végre, de e pillanatban egy kis kéz érintette meg a fiu vállát s egy vidám hang így szólalt meg mögöttük: „Rudi, Évike, ugyan ne siessetek olyan nagyon, hisz a madár sem ér utol!“

„Te vagy az, Lili?“ kérdé Évike örömmel. „Nézd csak milyen jó dolgom van!“ „Csakugyan“, felelt Lili, „de én szivesen felváltanom Rudit egy időre!“ „Csak-hogy Rudi nem engedi ám!“ felelt Évike. „Ugyan miért ne engedné? Mi volna abban, ha háromszor én tolnálak

körül? Nem is kérdezzük Rudit. Nos Rudi, ugy-e hogy már egy kicsit megelégtelted a tologatást?”

Rudi zavarodottan hallgatott. Ép e pillanatban Repült arczába a tulsó partról egy jól irányzott hólabda. Csakugyan, már nem bírta magát türtöztetni. Csak egyszer visszafizethette volna a kölcsönt! De hát vajjon miért ne? Baj lenne az, ha egyszer-kétszer Lili is körül-vinné Évikét?

Lili hamis mosolygással nézett Rudira. „Nos, holnap reggelig fogunk itt állni?” kérdé, mialatt Rudit eltólva a szán mellől s megindult a sikos jégen.

A fiu néhány perczig habozva nézett utánuk. Mégis helytelen volt, hogy engedett, gondolá. De hát mi érhetné Évikét? Hisz Lili csak oly jól korcsolyázik, akár maga Rudi. Igen ám, de hát az ígélet, a hűség, a kötelesség?

De most egyszerre haragosan kiáltott fel a fiu: „Megállj ficzkó most meglakolsz!” mert a másik egy jégdarabot dobott egyenesen az arczába. „Majd megtanítlak, hogy merj máskor belém kötni!” kiált az idegen fiunak, ki épen ott állt az egyik égő lámpa közelében a part mellett.

Rudi villámgyorsan közeledett feléje s mialatt a másik fiu még egy hógolyót rádobott, azalatt ő is össze-gyurt egy csomó fagyos havat.

„Egészségedre!” kiáltá Rudi, a mint a hógolyót a fiu felé dobta. De e pillanatban gunyos kaczaj hallatszott a partról s az idegen fiu vakmerő hangon kiáltá: „Korábban kelj fel, ha velem akarsz kikezdeni!” Rudi körülnézett, s ime, a másik már nem volt ott. De messze még nem lehetett, mert e pillanatban uj hógolyó repült Rudi fejének.

„Ezt még megbánod!” kiáltá Rudi egészen elvakulva a haragtól. Lehajolt s egy nagy hólabdát gyurva össze-gyorsan és könnyedén átvette magát a hótörleszon.

Ekkor czéltott — s a másik pillanatban a hatalmas hólabda ott volt a másik fiu nyakában.

„Jó, tehát csatázzunk!“ kiáltá most a másik s erre egymásután dobálta a hólabdákat bámulatos biztossággal, úgy hogy alig téveszté el csak egyszer is a czélt.

Erre aztán Rudi is egészen neki hevült a harcznak s a másik pillanatban feledve volt a szán, a meghívás, az ígéret, minden! Csak azon volt, hogy minél jobban visszatörölhassa azt, a mit a másiktól elszenvedett. Azt észre sem vette, hogy a mint ellenfelét üldözte, mindjobban eltávozott a folyótól. Végre egy diadalmas dobás után a másik fiu bekanyarodott az utczasarkon, Rudi pedig lélekszakadva rohant utána. Ugy látszott, mintha az idegen fiunak nagyon tetszenék az, hogy a nálánál jóval kisebb Rudi hogy kergeti, azért néha meglassította lépteit, majd ismét gyors futásnak eredt, míg végre aztán egészen eltűnt Rudi szeme elől. Erre Rudi haragosan dobta el a hólabdát s már épen arra gondolt, hogy visszatér, midőn egyszerre csak nevetve fogta meg valaki a karját s így szólt hozzá:

„Én vagyok. Kár volt, hogy még egy kicsit nem tartogattad a hógolyódat!“

„Bocsáss el, ha mondom!“ kiáltá Rudi, kinek most már csak az elmulasztott kötelessége járt eszében.

„Ohó, megállj csak!“ felelt a másik. „Eddig verekedtünk, de most már férjünk meg egymással. Te mindjárt megtetszettél nekem! Jöjj el velem, itt lakom nem messze. Meglásd, még jó barátok leszünk. — „Csak most bocsáss!“ mondá Rudi aggódva. „Mennem kell, várnak reám a folyónál. De a másik fiu, ki Rudinál jóval nagyobb és erősebb volt, ezalatt már bevonta magával egy háznak fényesen megvilágított udvarába.

„Először mondd meg, akarsz-e barátom lenni?“ sürgette Rudit nevetve, mialatt odaszoritotta a falhoz. — „Most semmit se mondok, csak azt, hogy bocsáss el,

mert különben —“ — „Ohó, hát még mindig kedved van a harczhoz? Nem, nem, most nem bocsátlak el; foglyom vagy s azt kell tenned, a mit én kívánok!“ — „Kényszeríteni nem hagyom magamat semmire!“ daczoskodott Rudi. — „Hát akkor itt maradunk holnaputánig. Nekem van időm!“ felelt a másik. „De nekem nincs!“ kiáltá Rudi s e pillanatban nagy erőfeszítéssel kirántotta magát s a másik fiut félrelökve utjából, kiszaladt a kapun. Ekkor aztán futott, mintha kergették volna. A másik pedig néhány pillanatig csodálkozva nézett utána s aztán megnezve zsebóráját, megindult arrafelé, a merre Rudi elszaladt. A másik fiunak az volt a szándéka, hogy utána megy s ha megtalálja, mindenesetre kibékül és barátságot köt vele.

Rudi égő arczzal érkezett meg a folyóhoz; de ekkor ijedve látta, hogy Évike szánja már nincs ott.

Lili eddig bizonyára már régen hazavitte, gondolá, mikor első ijedtségéből kissé magához tért. Ekkor megindult s nyilsebesen futott haza. De kit látott a kapuban? Megint csak előbbi ellenfelét, ki így szólítá meg: „Itt laktok?“ „Itt, itt; de most nincs időm a beszélgetésre!“ feleli Rudi s felrohanva a lépcsőn, azonnal becsengetett.

De itt uj rémület várja. Senki sem nyit neki ajtót, így bizonyosan mindenki elment hazulról, még a két cseléd is. De hát Évike?

Rudi csaknem remegni kezd az aggodalomtól. De ismét támad valami mentő gondolata. Lili ott lakik a nagymamától nem messze, bizonyosan odavitte Évikét a szánban. Azonban egyre az jár eszében, hogyan lép szülei elé, kik eddig már bizonyosan tudják, hogy nem vigyázott kis hugára eléggé s hogy nem teljesítette azt, a mit ígért.

S mégis legyőzi a félelmet, mert mindenáron meg akarja tudni és pedig minél előbb, hogy mi történt Évikével. A mily gyorsan csak bir, neki indul a sötét utcáknak s szalad a nagymama háza felé. A mint itt meghuzza a csengetyüt, hallja, hogy benn a szobában

több hang is így kiált fel: „Hála Istennek! Jönnek már!“ Az ajtó azonnal kinyílik, mire Rudi így szólítja meg az elősiető mamát: „Itt van Évike?“

De e kérdésre csak egy ijedt kiáltás a felelet. Később aztán így szólal meg a mama: „Az Istenért, hát hol van Éva? Nincs veled?“ kérdi, mialatt arcát halál-sápadtság borítja el. Férje, ki e közben szintén elősietett, csak nehezen bírja feltartani, hogy össze ne essék. A szegény mama szemrehányó, szomorú tekintete roszaabbul esik Rudinak, mint bármely büntetés.

Szegény fiú zavartan rebegi el a mentséget, miközben már mindenki ott áll az előszobában, kérdezősködve, sirva, jajgatva: „Ne félj, én azonnal megkeresem Évát s hiszem, hogy semmi baja sem történt.“ Ezalatt Éva nagyobb nővérei elhatározzák, hogy elmennek Lilihez, a mama pedig arra kéri a nagyapát, kísé né őt haza, mert hátha Évát meg hazaviszik azalatt.

Rudi kétségbeesetten rohan le atyja után a lépcsőn s könyörögve fogja meg ennek kezét, de atyja ellöki a feléje nyujtott kezét s így szól hidegen és szigorúan: „Kérd Istent, hogy bocsássa meg könnyelműségedet!“

Az atya először is a folyóhoz megy, hol remegő hangon kérdezi meg egy őrtől, nem látott-e egy ilyen és ilyen szánt, melyben egy kis leányka ült. De mit hall?

„A szán egy ideig itt állott“, felel az őr, „de nem volt, a ki tolja, s így aztán néhány vig fiú állt neki s azok kezdték el tologatni. De később oly meggondolatlanul huzták ide-oda, hogy a könnyű szánkó felborult s a szegény gyermek ekkor látszólag nagyon megsérült, mert feje vérzeni kezdett. Véletlenül éppen erre ment egy ur, ki magát orvosnak mondta s ez a kis sebesültet kocsira téve, saját lakására vitte.“ „Ki ez az ur? Hol lakik!“ kérdé az atya gyorsan.

„Nem tudom, de egy másik őr, ki akkor szintén itt volt, felírta az orvos lakását. Mihelyt társamat meg-

találom, azonnal megkérdezem tőle a czimet. De persze, ebbe néhány óra is beletelik.“

Néhány óra! Hát addig türje e kinzó bizonytalan-ságot? A szegény atya egészen megtörve érkezett laká-sára, hogy itt nevének lehetőleg kiméletesen tudtára adja a szomorú hirt. Rudi zokogva ment atyja után.

Most oly szomorú perczek következtek, melyekhez hasonlót Rudi soha sem élt át eddig. Rokonai mind összegyűltek, testvérei pedig már hazatértek volt Lilitől, még pedig azon hírrel, hogy Lilinek bizonyos órára haza kellvén mennie, nem sokáig várhatott Rudira, s mikor ez nem jött, akkor otthagya a szánt azon a helyen, a hova megbeszélésük szerint a fiúnak is vissza kellett volna térnie.

Képzeltetni, mily keserű szemrehányásokkal kezdték Rudit most újból ostromolni! Elannyira, hogy végre egész megváltás volt a szegény fiúra nézve, mikor egyszerre csak megszólalt a csengetyű. Néhány pillanat múlva így szólalt meg az előszobában egy tiszta hang.

„Nem lakik itt egy fiú, ki ma délután egy kis leányt vitt szánkázni a folyóra?“ Rudi azonnal megismerte e hangot s gyors léptekkel ment ki az előszobába. Csakugyan nem csalódott; az a fiú állt ott, kivel ma délután oly elkeseredett harczot folytattak a jégen. De ugyan mit akarhatott? S éppen ez órában? Talán hirt hozott róla? Néhány percz múlva az egész család körülállta az idegen fiút, mire ez így szólalt meg komolyan:

„Nem Rudi az, a ki hibás a dologban, hanem én. Én csalogattam addig, míg végre csakugyan utánam jött. De hála Istennek, valami nagyobb baj még sem történt. Atyám tiszteletét küldi; ő az új orvos, ki néhány nappal ezelőtt érkezett a városba. Láttam, mikor a folyó partján a szerencsétlenség történt s azért vitette a leánykát a mi lakásunkra. De azt mondja, hogy a homlokán lévő seb nagyon csekély. A kis leány csakhamar felocsudott

ájulásából, aztán pedig szép csendesen elaludt, úgy hogy holnap reggelre talán már egészen meg is gyógyul!”

„Hála legyen érte Istennek!” mondák most mindnyájan, mialatt a szegény anya zokogva borult férje vállára; annyira megrendítette előbb a sok izgalom, most pedig a váratlan öröm hire.

„Ugy-e elvezetsz bennünket atyádhoz?” kérdé Évike atyja a fiutól. „Mi is elmegyünk?” mondák a leányok s Rudi is sirva kérte atyját, hadd mehessen ő is. Csak-hogy az atyja e kérést nem igen látszott figyelembe venni, mert míg leányaihoz így szólt nyájasan: „Jó, eljöhettek, csak azt várjátok meg, míg mi visszatérünk“, addig Rudinak nem is felelt. Mikor azonban a fiu fejére tette sapkáját, hogy szülőivel menjen, akkor szigorú tekintettel fordult hozzá s így szólt: „Hogy jöhetnél velem te? Nem fiam, neked semmi keresni valód sincs Évike mellett.“ E szókkal elhárította utjából a fiut s neje után sietett, ki eddig már lenn volt a kapu alatt.

Mikor Rudi egyedül maradt, nem tudta fájdalmát tovább leküzdeni s keserves zokogásba tört ki, ráborulva az elhagyott, sötét folyosó vasrácsára.

Néhány percz múlva azonban valaki szeretettel ölelte át a fiu nyakát s egy hang így szólalt meg nyájasan, de komolyan: „Ne sirj, Rudi! Visszajöttem, mert meg akartalak vigasztalni. Ne félj, szüleid meg fognak neked bocsátani, mert én addig könyörgök nekik, míg csak ezt nem teszik. Tudom, hogy tulajdonkép én vagyok a bűnös, nem te s ezt nem is fogom elhallgatni. Meglásd, még jó barátok leszünk. Hanem én tudok ám valamit!” tette hozzá mosolyogva s mikor látta, hogy Rudi még mindig szomorú, így folytatá: „Hallgass ide, de el ne mondd senkinek! Ugy-e hallottatok ti már atyámról, ki egyike a leghirnevesebb orvosoknak? Lásd, már száz meg száz bénát és nyomorékot gyógyított meg, úgy hogy azok most mind egészen egészségesek. Még csak egy

hete lakunk itt, de én azt mondom neked, valódi szerencse, hogy atyám ily hamar meglátta kis hugodat! Mindjárt látta, mi baja s én is hallottam, ugy bizony, én is hallottam, mikor azt mondta: „Igérem neked, kedves kis leányom, hogy egészen meggyógyítlak!“ De most Isten veled, Rudi, sietnem kell, hogy megmutathassam atyádnak, merre lakunk.“

Azon remény, melyet a fiu Rudi szívében felblesztett, csakugyan beteljesült.

Évike azóta együtt ugrál és szaladgál testvéreivel; mindennap eljár az iskolába s vígan labdázik a többi leánykákkal. A hirneves orvos csakugyan megtartotta szavát s addig el sem bocsátotta hazulról, míg a maga lábán nem tudott hazamenni. Azon nehéz, csaknem csodás műtét, melyet rajta végrehajtott, egészen visszaadta a leányka lábának hajlékonyságát és erejét. De nincs is a világon ember, ki iránt Évike szülői hálásabbak lennének, mint a nagytudományu orvos iránt.

Természetesen, ezalatt Rudinak is megbocsátott mindenki. Ez nem történt ugyan meg azonnal, de a fiu uj barátja oly szépen, oly szivrehatóan kért Rudi számára bocsánatot s azonkívül Rudi is annyira megkomolyodott s oly bünbánólag viselte magát, hogy a szülők végre csakugyan kiengesztelődtek s mikor Évike már csakugyan gyógyulófélben volt, akkor Rudit is újból a régi szeretettel zárták szívékre.

Ez esemény hatása Rudira nézve nem volt mulandó. Most már azóta tizenöt éves és igen derék, okos, kötelességérző ifju. Remélhető, hogy e szép tulajdonságokat később is meg fogja őrizni, mert időközben elhatározta, hogy ő is arra a szép pályára lép, melyen a tudós orvos annyi jót tett a szenvedőkkel. Már pedig, hogy e pályán csak az haladhat, kit a legnagyobb lelkiismeretesség és kötelességérzet vezérel, azt Rudi kis huga jóltevőjének példájából csakugyan megtanulta.

Késő bánkódás.

Talán mindegyitek érezte már, milyen rossz az, ha saját magunknak kell valamiért szemrehányást tennünk: „Bárcsak megtettem volna ezt vagy azt!“ vagy pedig: „Bárcsak bele ne kezdtem volna, ebbe vagy abba!“ Az meg már éppen a legrosszabb, ha az embernek a kellő pillanatban eszébe jut, hogy mit kellene tennie, de aztán meggondolatlanságból, feledékenységből, könnyelműségből vagy szórakozottságból mégis csak elmulasztja. Ha aztán később ez a mulasztás rossz következményeket von maga után, akkor igazán fájdalmasan esik visszagondolni rá s ilyenkor megint csak az jut az embernek eszébe: „Bárcsak ne így tettem volna!“

A jó szándékban a kis Ernánál sem volt soha hiány. Minden reggel sok szépet és jót tett fel magában, de azért már a másik pillanatban mindent elfelejtett s így aztán nagyon sokszor volt oka szemrehányást tenni saját magának.

Gyakran már korán reggel elhatározta, hogy mihelyt felkel, azonnal megöntözi virágait, megeteti a galambokat s a francia verset is átolvassa még egyszer, de azért mindezen szép tervek megint füstbe mentek.

Ernának már egészen kis korában is sokszor volt oka így sóhajtani: „Bár csak ne így tettem volna!“ de később, mikor nyolcz éves korában szülőinek

falusi birtokáról a fővárosba jött, hogy az intézetbe lépjen, akkor még gyakrabban lehetett tőle e szókat hallani.

Otthon, a beteges mama mindig elnézéssel volt a leányka apró mulasztásai iránt, de az intézetben már nem így volt, mert hiába, ilyen helyen szigorúan meg kell tartani a szabályokat, mert csak így lehet rend, már pedig ott, a hova Erna járt, minden úgy ment, mint a karikacsapás.

Ernának eleinte bizony sehogysem volt inyére az intézeti élet, de nemsokára mégis csak beletörődött s később egészen megszerette új otthonát. Ezt jórészt annak lehetett köszönni, hogy volt az intézetben Ernának egy osztálytársa, kivel nagyon megszerették egymást. Angela szelid, félénk s nagyon érzékeny gyermek volt, kit igen könnyen meg lehetett rikatni. Tanárai tréfából „nebántsvirágnak“ nevezték, de azért mégis mindegyik nagyon szerette a leánykát, ki maga volt a jóság és a szorgalom.

Erna és Angela rövid idő múlva elválhatatlan barátnőkké lettek, kiket alig lehetett egymás nélkül képzelni. Erna védelmezte és bátorította a félénkebb Angelát, ki ezért a legőszintébb szeretettel csüggött az élénk, vidám, pirosarczu leánykán.

Egyszer, egy szép nyári napon a két elválhatatlan éppen ott ült a játszószobában, hol a legkisebb növendékek szokták volt tölteni szabad óráikat. A vizsgálatoknak már vége volt s a növendékek már majdnem mind haza utaztak a nyári szünidőre. Erna pedig alig várhatta már édes atyját, ki azt ígérte neki, hogy mihelyt teheti, azonnal bejön érte s elviszi haza, ki a falura.

Angela számára nem ígérkezett a szünidő ilyen mulatságosnak, mert szülői elutaztak s így nem vihették volna haza. De a gyermek azért nem busult, nem panaszkodott, sőt egészen megelégedettnek látszék s odahordva

játékszereit a játszószobába, vidáman töltötte el Ernával a délutánt. De nemcsak a babákkal mulattak, hanem azzal a gyönyörű képeskönyvvel is, melyet az egyik tanítónő adott kölcsön Angelának a könyvtárból.

Ez a kitüntetés nem mindenkinek jutott osztályrészül s csak a legrendesebb s legszorgalmasabb tanulók kaptak könyvet kölcsön, melyet aztán épen és tisztán kellett ismét visszaadniok.

Angela eleinte a szép könyvet nézegette, de mikor Erna belépett, akkor gyorsan félretette. Csakhogy Erna előtt bajos volt valamit eltitkolni s a mint csak rápillantott a könyvre, azonnal felismerte tarka táblájáról, hogy micsoda könyv lehet az. Angela most azt indítványozta, hogy játsszanak azokkal a szép kis bádoggacsákkal és hattyukkal, melyeket a multkor nagynénje hozott neki. De hogy legyen hol usztatni az apró állatokat, Angela átment az egyik hálóterembe, hogy onnan egy mosdótálat hozzon. De alig lépett ki a játszószobából, Erna azonnal odasietett a szekrényhez, hova Angela a képeskönyvet eltette s elővéve azt, lapozni kezdett benne.

Most aztán Angela is visszatért, de nem egyedül, hanem a nagy szentbernáti kutyával, mely már évek óta hű őrzője volt a háznak.

Ez a váratlan látogatás annyira meglepte Ernát, hogy a képeskönyvet leejtette a földre. Angela nem vette észre, hogy a könyv Ernánál volt, ez pedig a másik pillanatban már tökéletesen megfeledkezett a könyvről.

Most volt aztán mulatság! Hogy a viznek egészen olyan színe legyen, mint az igazi hattyus tavaknak szokott, a két leányka elővette a festékes ládát és sötétkékre festették a vizet. Ekkor aztán rátették a hattyukat és vadkacsákat s ki nem fogytak a nevetésből, mikor látták, hogy Pluto mily csodálkozva követi szemével a

bádogmadarak mozdulatait, melyek gyorsan usztak oda, a hol a leánykák a kis delejes vaspálczát tartották.

Ernának egyszer mégis eszébe jutott, hogy jó lenne a leejtett könyvet felemelni, de e pillanatban Pluto éppen odakapott az egyik hattyu felé s ezen a leánykák oly jót nevettek, hogy Ernának megint kiment eszéből a képeskönyv. Pedig ez nagy baj volt, mert a másik perczben Pluto egy nagyot ugrott, hogy megfogja a hattyut, de e közben ugy meglökte a biczegőslábu kis asztalt, hogy a kék viz kilocsesant a mosdótálból s végigömlött a nyitott képeskönyv lapján. „Istenem, bár csak felvettem volna!“ kiáltá most Erna, kit Angela halálsápadt arcza még jobban megrémített, mint maga a könyv siralmas állapota. Odalépett Angelához s vigasztalni akarta, de e pillanatban kocsirobogás hangzott a ház előtt s valaki Erna nevét kiáltá, mire a leányka mindent feledve, rohant ki a szobából.

A lépcsőházból vidám hangok hallatszottak s Erna nem csalódott, csakugyan atyja érkezett meg, hogy haza vigye. „Gyorsan Erna“, kiáltá most egyik tanítónője. „Siess fel a szobába s öltözzél fel, mert a koci vár!“

Erna boldogan szaladt fel a lépcsőn. Holmija már mind össze volt csomagolva s csak felöltőjét és kalapját kellett lehoznia. Egy pillanat alatt felöltözött s ekkor ismét le akart menni, de egyszerre keserves sirás hangja ütötte meg fülét. Lenézett az első emeletre s látta, hogy a német kisasszony a játszószobából az igazgatónő lakására vezeti Angelát, ki sir és vonakodik a tanítónőt követni.

„Bizonyosan a könyv miatt vonják kérdőre!“ villant át most Erna agyán s ekkor így szólt: „Azonnal odamegyek s mindent elmondok a kisasszonynak!“

Oh bár így tett volna! Bár csak ne mulasztotta volna el!

De mikor lélekszakadva odaért a kapu elé, atyja már várt reá s kitárt karokkal jött eléje. Mikor Erna

odaért, atya felkapta oly könnyen, mint egy pelyhet s ölben vitte ki a kapu elé, hol a szép, tüzes lovak már toporzékoltak. Mikor az öreg kocsis Ernát meglátta, nevetve s örömmel köszönt neki s ekkor aztán felültek a kocsira. Csakhogy a jó szándék úgy kiment ezalatt Erna eszéből, mint a tavalyi hó. Most a kocsis megcsördítette ostorát s akkor aztán köd előttem, köd utánam! egyszer csak eltűnt a kocsi a távolban.

Ernának csak akkor jutott eszébe, hogy mi történt a képeskönyvvel, mikor édes atyja az ő szokott nyájas modorában a leánya iskolai élményeiről kérdezősködött. Erna elmondta, hogy Angela volt legjobb barát-nője s ekkor aztán eszébe jutott, hogy még csak el sem bucsuzott tőle: „Oh bár csak elbucsuztam volna tőle! Bár csak elmondtam volna a kisasszonynak, hogyan történt a dolog! De még nincs késő; még jóvá tehetem. Mihelyt hazaérek, első dolgom lesz, hogy egy hosszú levélben mindent megírok; a mama bizonyosan segítségemre lesz!“ mondá magában.

Igen ám, csakhogy mikor megérkezett, otthon ismét annyi volt a látni való, hogy a jó szándék megint csak megmaradt szándéknak, de a levélnek hire-hamva sem volt. Ezalatt Erna születése napja is elérkezett s mivel a szülők nagy örömet akartak gyermeküknek szerezni, titokban beküldték a kocsit a városba s arra kérték az intézet igazgatónőjét, engedné meg, hogy Angela a szünidő hátralévő részét náluk töltsé.

Mily nagy volt azonban meglepetésük, midőn a kocsit üresen látták hazatérni. Angela nem jött el s a kocsis csak egy levelet hozott az igazgatónőtől. A levél rossz híreket tartalmazott; az igazgatónő ugyanis azt írta, hogy Angela az utóbbi időben oly illetlen és daczos volt, annyit sirt és annyit boszuságot okozott az intézetben a kisasszonyoknak, hogy nem érdemli Erna szülőinek jóságát. A szünidő elején tökéletesen

tönkretett egy szép és értékes könyvet s még sem volt rábirható, hogy bocsánatot kérjen. Minél többet figyelmeztették, annál makacsabb lett. Végre már azt kezdte el, hogy egész nap nem beszélt, alig evett valamit s folyton sirt.

„Meg nem foghatom, hogy történhetett ez?“ mondá Erna édes anyja. „Mi lehet az oka annak, hogy ez a gyermek, kit kis leányom oly jónak s oly szelidnek festett le, most egyszerre ily daczos és makacs lett? Majd megkérdezzük Ernát, hátha tud valamit a dolog jelöl?”

Ernát csakugyan előhívták s kérdőre vonták, mire a leányka majd elsápadt, majd elpirult s végre zokogva vallotta be hibáját. De hát hogy gondolhatta volna, hogy ez lesz a vége? Most már látta, hogy Angela nem akarta őt elárulni s inkább maga állta ki a büntetést, semhogy Ernát is bevádolja. „Oh bár csak bevallottam volna, hogy én vagyok a hibás“, mondá Erna, ki fájdalommal gondolt arra, mennyit szenvedhetett szegény kis Angela.

A szülőket szintén elszomo itotta a dolog s bizony az idén szomoruan ütött ki Erna születése napja. De édes atyja nem nyugodott bele a dologba olyan könnyen, hanem elhatározta, hogy mindnyájan bemennek a városba; mindent elmondanak az igazgatónőnek s megkérlik, eressze ki hozzájuk Angelát.

Csakugyan így is lett, csak hogy fájdalom, már késő volt! Mikor elmentek az igazgatónőhöz, azt hallották, hogy Angela már nincs ott, mert szülei elvitték az intézetből s nem is jön vissza többé soha, mert szülői, kik eddig sokat utaztak, most egy szép birtokot vettek az ország legtávolabbi részében s most azt akarják, hogy kis leányuk ne legyen tőlük távol. Angela mindvégig szóotalan volt és szomorú, de Ernát még sem árulta el, pedig mennyire fájhatott szívének

az, hogy az egész intézet daczosnak és makacsnak tartotta.

Erna vigasztalhatatlan volt, mikor ezt hallotta: „Oh bár megkimélhettem volna Angelát e fájdalomtól!” mondá zokogva, de most már késő volt. Kis barát-nőjét sohasem látta többé s nem is hallott róla, mert hogy Angela új otthona hol van, azt az igazgatónő sem tudta. Erna majdnem belebetegedett a bánkódásba, de az az egy haszna mégis meg volt e szomorú eseménynek, hogy Erna tökéletesen kigyógyult hibájából s később sohasem volt oka megbánást érezni.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Egy baba története.

Minka és Dóra nagyon szerették egymást. Minka annyit csókolta Dórát, hogy végre egészen lecsókolta arcának szép piros színét. Hosszu szőke haját pedig addig-addig fésülte, míg ez végre egészen kiment, úgy hogy végre a gyönyörű Dóra, az a szép baba, melyet Minka hatodik születése napjára kapott, olyan csunya lett, mint valami madárijesztő.

Dóra bizony sokszor boszankodott és haragudott kis urnőjére, hogy ez nem vigyázott rá jobban, de most már késő volt s nem lehetett a dolgon segíteni. Szegény Dórát bizony a legjobb akarattal sem lehetett volna szépnek mondani; ruhája csupa lyuk volt, kóczos haja rendetlenül csüggött fakó arczára s mikor Minka ezt látta, nem hogy megsajnálta volna Dórát, hanem haragosan dobta oda a szoba sarkába s a szép kis babaágy ezentul mindig üresen állt s Dóra már nem feküdt ott a szép fodros vánkosokon.

Nap nap után mult s Minkának eszébe sem jutott, hogy a szegény babát megkeresse, s Dóra csak akkor került elő az ágy alól, mikor a szobaleány benyult a seprűvel az ágy alá. Akkor aztán a szeméttel együtt szegény Dórát is kihuzta onnan. De micsoda látványt nyújtott a szerencsétlen baba! A por és a pehely annyira belepte, hogy alig lehetett megismerni.

Egy baba története. (Szövegét lásd a 44. oldalon)

A szobaleány odadobta a küszöbre s mikor a takarítással készen volt, akkor összeszedte az üres üvegeket s ezekkel együtt aztán a babát is felvitte a padlásra.

Szegény Dóra! Bizony soha sem gondolta volna, hogy ilyen szomorú sorsra jusson! Ott feküdt egy törött kalitka és egy rongyos csizma között, melynek talpát már kikezdték az egerek. A szegény baba ruhája csupa rongy volt, lábáról pedig Minka már régen lehuzta a szép fehér harisnyát és sarkos pirosczipőt.

Mialatt szegény Dóra a padláson buslakodott elhagyatva, egyedül, azalatt Minka türelmetlenül várta közelgő születése napját, mert ezen a napon mindig sok kellemes meglepetésben részesült. Nagyon kérte a mamát, hogy vegyen neki ismét egy szép babát születése napjára, de a mama csak fejét rázta s azt mondta, attól fél, hogy az új baba is mihamarabb a szegény Dóra sorsára jutna.

Minka most egészen elszomorodott s csak most kezdett azon gondolkozni, hogy vajjon hova is juthatott a baba. Kereste, kutatta; tüvé tett érte mindent, de hiába! Végre megkérdezte a szobaleányt, hogy hátha az tud róla valamit. Ez csakugyan el is mondta, hogy néhány nappal ezelőtt felvitte a régi babát a padlásra s hogy valószínűleg még most is ott lesz. Erre aztán Minka nagyon szépen kérte a szobaleányt, hogy menjen fel vele a padlásra és segítsen megkeresni a babát. Csakugyan fel is mentek, de milyen nagy volt csodálkozásuk, mikor azt látták, hogy a baba már nincs ott a sarokban. A többi lim-lom mind ott volt, a hova a szobaleány lerakta volt, de a baba eltűnt nyomtalanul.

„Ugyan hova lehetett?“ kérdé Minka megijedve.

„Hátha utazni ment!“ felelt a szobaleány titkolódzva.

„Ugyan ne tréfálj! Hogy mehetett volna szegény Dóra utazni?“ mondá Minka, mialatt minden sarok felé vetett egy tekintetet.

„Ki tudja?“ felelt a leány, mialatt bezárta a padlás ajtaját s aztán óvatosan levezette Minkát a lépcsőn.

Nemsokára csakugyan érkezett Minka születése napja s mikor a leányka reggel kilépett az ebédlőbe, meglepetve látta, mily gyönyörűen fel volt az asztal virágokkal ékesítve, míg középen ott pompázott a szép születésnap tortája.

A leányka az első pillanatban azt hitte, hogy már mindent látott, pedig még csak akkor pillantotta meg a legfőbb meglepetést, mikor közelebb lépett az asztalhoz. A torta mellett ott állt egy szép új baba. Mikor ezt Minka meglátta, azt sem tudta, hogy köszönje meg szülőinek e szép meglepetést. Ölelte, csókolta a szép babát s miközben szőke haját szeretettel megsimogatta, így szólt hozzá :

„Ella lesz a neved, mert ez nagyon szép név!“ mondá Minka s most még egyszer megcsókolta a babát, körültánczolta vele az asztalt s ezzel a baba meg volt keresztelve.

Ella épen akkora volt, mint a szegény Dóra; épen oly merev karja és lába volt s ugyanazt a szép fehér harisnyát és piros czipőt viselte, a mi annak idején Dóráé volt.

Délután Minka barátnői mind eljöttek hozzá s volt aztán játszás! Mindnyájan megbámulták Ellát s ez mindnyájukra rá nevetett fényes üvegszemével s piros ajkával. Uzsonnára aztán a szép tortát is felvágták s a leánykák ezt is elfogyasztották a többi édességgel együtt. De Minka nem vigyázott magára eléggé; többet evett a kelleténél s estefelé már oly rosszul érezte magát, hogy azonnal le kellett feküdnie. Kis barátnői mind odamentek ágyához, hogy elbucsuzzanak tőle, midőn már ott feküdt, Ellát karjaiban tartva. A szép baba még mindig mosolygott, arca is még mindig piros volt, de Minka halványan és szomoruan feküdt vánkosán.

A kis leányok most lábujjhegyen távoztak el, mire a mama aztán keserű teát hozott s Minkának ezt meg kellett innia. „Most aludjál el szépen“, mondá a mama, „s holnap ismét olyan egészséges leszel, mint a makk!“ E szókkal összevonta az ágy függőnyeit s eltávozott. Mikor Minka egyedül maradt, érezte, hogy nagyon fáradt s szempillája oly nehéz volt, hogy magától is lecsukódott. De mielőtt a leányka elaludt volna, még egyszer szívére szoritotta Ellát s szép piros arczát megcsókolva így suttogott: „Édes, kedves Ellám!“

De a baba e pillanatban kinyújtá karjait s halkan, légyzümmögéshez hasonló hangon így szólalt meg: „Ne csókolj ennyit, mert különben megint olyan csunya leszek, mint a multkor s akkor aztán megint a padlásra kerülök, a por és a szemét közé.“

„Mit beszélsz?“ kiáltá Minka meglepetve. „Hát te beszélni is tudsz? Hogy lehettél volna te a padláson?“

„Pedig úgy volt!“ sóhajtá a baba. „S én tulajdonképen nem is Ella vagyok, hanem a te régi babád, Dóra, a kit addig-addig csókolnál, míg végre egészen csunya lett s akkor bedobtad az ágy alá. Mikor ott a szobaleány megtalált, felvitt a többi lim-lommal együtt a padlásra. De lásd, azért én még akkor is nagyon szerettelek, pedig te oly rosszul bántál velem s oly hamar elfelejtettél. Hát már nem is ismeresz s nem akarsz ismét Dórának hívni úgy mint azelőtt?“

Minka könnyes szemmel hallgatta a baba szavait. Most már felismerte Dórát; látta, hogy ép olyan szép, mint ujkorában volt, csakhogy azóta sokkal okosabb lett.

„Hát azután is szeretted engem s nem haragudtál rám, mikor eldobtálak?“

„Oh nem haragudtam, csak nagyon szomorú voltam.“

„De hogy történhetett az, hogy most megint így megszépültél? kérdé Minka tovább. „S hova lettél akkor, mikor a padláson kerestelek? Igazán elutaztál?“

Hát te nem ismered azt a jó szellemet, a ki a születésnapjaid ajándékokról szokott gondoskodni? kérde Dóra.

„Nem, még sohasem hallottam róla. Kérlek, kedves, okos Dórá, mondd el, ki az a szellem?”

„Akkor először is ne szoríts olyan nagyon!” mondá Dóra, „mert ha folytonosan csókolod az arczomat, megint oda lesz róla a piros szín. Lásd, lásd, a fürtjeimet is hogy összekuszáltad már! Attól félek, hogy nemsokára megint az ágy alatt fogok heverni.”

„Nem, nem, soha többé”, felelt Minka. „Mindig szeretni foglak, még ha nem lennél is szép többé. Ezentul ismét ott fogsz feküdni szép kis ágyadban; csak kérlek, mondd el, ki az a jó szellem!”

„Tehát hallgass reám!” kezdé a baba. „Kis leányoknak tulajdonképen nem is szabadna erről a tündérről hallaniok, de mivel te ilyen jó vagy hozzám, nem bánom, elmondom, ki az. Mióta a szobaleány felvitt a padlásra, ott feküdtem a többi lim-lom közt. Egyik oldalon egy törött kalitka volt mellettem, a másik oldalon pedig egy csizma, melynek a talpa az orránál már elvált a felső bőrtől s a csizma úgy tátogatott, mintha valami nagy állatnak a szája lett volna és én ettől mindig nagyon féltem. Hogy ezeken kívül mi volt még a padláson, azzal nem sokat törődtem, mert folyton csak te reád gondoltam, meg arra, hogy milyen hamar elidegenedtél tőlem. Szép puha ágyam is sokszor eszembe jutott s akkor mindig nagyon boldogtalannak éreztem magamat. A padláson sohasem volt világos, mert ablakai tele voltak porral és pókhálóval s így csak homályosan láthattam a csillagokat vagy a holdat, a repkedő madarakat s a napsugarakat, melyben a porszemek vigtánczot jártak.

Egy éjjel, midőn a hold épen besütött hozzám, egyszerre csak megnyilt a padlás ajtaja s egy kis

emberke lépett be rajta bő, szürke köpenybe burkolva. Körülnézett, figyelmesen megvizsgált minden sarkot; egyet-mást kezébe is vett, de aztán megint csak letette mig végre engem pillantott meg. Gyorsan felemelt. lefujta rólam a port, aztán bedugott egy nagy zsákba, melyet köpenye alatt hozott. Mikor ebbe beleestem, valami megzördült alattam, mert a zsákban nemcsak magam voltam. Volt ott egy fejetlen ló is, meg egy diótörő, melynek a félszára hiányzott. Mi tagadás benne, ez sem volt sokkal fényesebb társaság, mint a törött kalitka és a lyukas csizma. De mit volt mit tennem, bele kellett nyugodnom, mert a kis szürke ember a ládákon és polczokon át odalépett az ablakba s azt kinyitva kibujt a háztetőre. Itt aztán megindult egy fényes holdsugáron, mely épen odaesett a ház tetejére. A holdsugáron aztán mentünk, mentünk megállapodás nélkül, azt hiszem, egyenesen fel az égbe. Oh, ha tudnád, milyen félelmet álltunk ki ott a zsákban! A szegény diótörőnek még a foga is vaczogott rémületében s én is reszkettem, mikor az ernyedt zsák likacsain keresztül ki-kitekintve láttam, milyen széditő magasban vagyunk.

„De a szellem egyszerre csak megállapodott s bekopogtatott egy nagy kék kapun, mely csakhamar kinyílt s ekkor vidám gyermekhangok ütötték meg füleimet.

„Most aztán valaki kinyitotta a zsákot, megfogott engem s letett egy asztalra. Ha láttad volna milyen szép volt itt minden! Gyönyörű, tágas teremben voltam, melynek mennyezete, falai, sőt még padozata is fényes kék kőből volt faragva. A teremben hosszú asztalok álltak egymás mellett s ezek körül sok-sok szép gyermek ült, kik a legkülönbözőbb munkával voltak elfoglalva. De mikor a szellem belépett, mindnyájan abba hagyták munkájukat s odacsoportosultak köréje, hogy lássák, mit hozott a zsákba.

„Mit hoztál? Mit hoztál?“ kérdék tőle. „Mit láttál a földön? Mesélj valami szépet azokról a gyermekekről, a kik ott laknak!“

„Erre a szellem elkezdett mesélni mindazon jó és rossz gyermekekről, a kiket a földön látott s mesélt nekik a kis Minkáról is, a ki velem oly rosszul bánt s úgy elhanyagolt, hogy végre is a padlásra kerültem. Mikor a gyermekek ezt hallották, szánakozva vettek kezükbe s szeretettel simogattak és czírogattak.

„Erre a szellem kezébe vette a diótörőt, hogy ezt egy pajkos, vásott fiu rontotta el, míg a törött fejü ló egy szegény beteg egyetlen játékszere volt. Aztán megkérte az angyalokat, hogy csak szépen igazítsák össze a kis falovat. Igen, az angyalokat, mert azok a szép gyermekek, a kik közé most jutottam, angyalok voltak. Mikor zsákját kiürítette, újra összehajtogatta s köpenye alá rejtve ismét megindult vándorutjára.

„De én ott maradtam a szép kék teremben s néztem az angyalokat, kik szorgalmasan dolgoztak, hogy a régi játékszereket megint újjáteremtsék a gyermekek számára, mire születésük napja elérkezik. Láttam, hogy festettek, ragasztottak, szabtak és varrtak.

„Engem először is leporoltak, s akkor aztán festékes bögréket és ecseteket hoztak s arczomat újból kifestették szép pirosra. Ezalatt mások ismét harisnyát kötöttek s szép piros cipőt szabtak. Egy harmadik összekuszált hajamat hozta rendbe, a negyedik pedig szép új ruhát szabott számomra. Mindez képzelhetetlen gyorsasággal ment s egyszer csak azon vettem magamat észre, hogy ismét szép voltam.

„Ezalatt a diótörő és a faló is elkészültek, valamint több más játékszer is, melyet mind a földön lakó gyermekeknek készítettek az angyalok születésnapjára ajándékkul.

„Olyan öröm volt az angyalokat elnézni, hogy nekem szinte nehezemre esett, mikor a kis szürke ember ismét megjelent a zsákkal, hogy visszavegyen.

„Bizony sokkal jobban szerettem volna ott maradni, de hiába volt minden huzódás, vissza kellett térnem a földre. Betettek a zsákba s velem együtt a diótörőt is, mely szép fényesre ki volt csiszolva s törött szára is meg volt igazítva; továbbá a lovat is, melyre szép sörényes fejet tettek, s azután szép uj szíjjal kantározták fel. Volt a zsákban rajtam kívül több baba is, s a szellem mindnyájunkat hátára vett és aztán megindult velünk.

„De most már nem vitt vissza a padlásra a porba és a lomok közé, hanem egyenesen be az ebédlőbe, hol az asztalon már ott álltak a virágok és a torta s a hol reggel aztán te is megpillantottál.“

Most elhallgatott a baba, de ekkor Minka, ki bámulatából alig tudott magához térni, száz meg száz kérdéssel ostromolta. Dóra azonban így felelt: „Hanem most már aludjunk, mert későre jár az idő, te pedig beteg vagy.“

Igy aztán mindketten elaludtak s mikor a mama egy negyedóra mulva odalépett az ágyhoz, örömmel látta, hogy Minka mily mélyen és nyugodtan alszik. Még most is karjaiban tartá a babát, mig arczán boldog mosoly játszadozott. Bizonyosan arról a szép kék teremről álmodott, hol száz meg száz fényes, hófehér szárnyu angyal fáradozik azon, hogy a gyermekeknek örömet szerezzenek.

De annyi igaz, hogy Minka e naptól fogva sokkal jobban vigyázott Dórára, nem csókolta le arczáról a szép piros szint, haját sem tépte ki fésülés közben, hanem oly szeretettel és gonddal bánt vele, hogy mikor születése napja egy év mulva megint elérkezett, a jószívü szellemnek nem is kellett a babát megint elvinni, mert még akkor is olyan szép volt, mintha aznap került volna ki az angyalok kezéből.

Szomorú történet.

A mama ebéd után mindjárt elment hazulról s a gyermekek a nagymama gondjaira maradtak.

Már alkonyodott s künn ugyancsak tombolt az őszi vihar vadul rázva a fák ágait, melyek már majdnem egészen pusztán állottak.

A gyermekek mind oda csoportosultak a meleg kályhához, a nagymama köré, ki ott ült kényelmes karos székében.

„Meséljen valami szépet nagymama!“ szólalt meg Emma, a legnagyobbik.

„Igen, igen, meséljen valamit!“ mondták most a többiek is, mire a nagymama néhány pillanatig némán nézett ki a tomboló viharba.

„Ugy is épen mesélni akartam nektek valamit“, kezdé, „csak hogy a mit most fogok elmondani, az bizony szomorú történet.“

„Nem, nem; — inkább valami vigat meséljen nagymama!“ mondá a kis Erzsike, ki ott ült egy zsámolyon a nagymama előtt.

„Csak hogy az élet nem csupa vigságból áll ám gyermekeim“, mondá a nagymama, „sőt nagyon sok szomorú van benne, még pedig olyan is, a mit már nektek, gyermekeknek is tudnotok kell. Tehát hallgassatok rám: Egy szép tavaszi napon, mikor a hó elol-

vadt a mezőkön, mikor a fák egészen el voltak borítva fehér és rózsaszínű virággal; mikor a levegő enyhe volt és illatos s a földből ezer virág dugta ki fejét, akkor vidám madárcsicsergést hallottam ablakom előtt az ágak között.

„A csizék visszajöttek s azt sem tudták, hova legyenek örömükben, mikor itt mindent úgy találtak, a mint ősszel elhagyták. Körülrepkedték a házat, a kertet s a nagy ősrégi, terebélyes fát. Mindjárt hozzá láttak a fészekrakáshoz s néhány hét múlva, mikor a lomb már sűrűbb és sötétebb volt: akkor a kis madárfiókák is kibujtak a tojásból s csőrükkel tátogattak eleség után. A két öreg madár egész nap azon ferdőzött, hogy a kis fiókák elég eleséget kapjanak. De volt is láttatja, mert ezek szépen nőttek, tollasodtak s nemsokára repülni és énekelni is megtanultak.

Az anyamadár a legnagyobb gonddal nevelte fel kicsinyeit s ezek olyan vigan éltek, hogy azt hitték, az élet csupa vigságból áll. Persze, még sohasem láttak szomorú napokat s azt gondolták, hogy a napfénynek és a bőségnek sohasem lesz vége.

Pedig nem így lett. Mult az idő, s egyszer csak érkezett az ősz. Hideg szél süvöltött a fák között; a kis madarak fázósan bujtak össze és tollukat felfujva üldögéltek a fák ágain, melyekről egyenként verte le a hideg szél a sárga leveleket a nedves földre.

Ekkor aztán megújult a kertben a csicsergés és csiripolás, mert az öreg madarak tanácskozássra gyűltek össze s elhatározták, hogy itt az idő az utazásra; el kell menniök melegebb vidékre.

„A kicsinyek mindebből persze mit sem értettek, de azért együtt csiripeltek az öregekkel s olyan fontoskodva röpködtek ide s tova, mintha nekik lett volna a legtöbb dolguk.“

„Végre meg volt határozva az utazás napja és órája

s ekkor az öregek elbucsuztak a kerttől s minden kedves helytől, mielőtt utra kelnének; a kicsinyek azonban nem voltak ilyen szomorú hangulatban s alig várták az az indulás pillanatát.

„Holnap indulunk“, mondá atyjuk, „addig legyetek türelemmel!“

„A kis madarak ott ültek szép sorjában az ágon, melyen már alig volt néhány levél. Egyideig még beszélgettek a holnapi utazásról, de aztán egymásután repültek el az ágról, s csupán egy kis madár maradt ott, ki türelmetlenségében már nem is akart aludni menni.“

„Ekkor néhány pajkos fiú jött a kertbe. Nem tudták, mihez fogjanak, hogy az időt töltsék s így végre köveket szedtek fel a földről, hogy versenyezzenek, ki tud legmesszebbre dobni.“

Most az egyik így szólalt meg: „Nézzétek csak, ott a fa tetejében egy madár ül. A ki azt megdobja az lesz a nyertes.“

„Erre aztán mind megpróbálták, ki tudná a madarat megdobni. Egyik kő lejjebb repült, a másik magasabbra, de az egyik mégis eltalálta a szegény kis madarat, mely erre fájdalmasan sipogott s a másik perczen már nem volt sehol. A fiúk találgatták, hova lehetett, de nem találták, mert ezalatt már egészen besötétedett.“

„De hát hova lett a madár, nagymama?“ kérdé most Erzsike.

Mialatt a nagymama a fiúk kegyetlen tréfájáról beszélt, Andor nyugtalanul mozgott székén ide s tova, mintha nem a legkényelmesebben érezné magát. De a nagymama nem látszott ezt észrevenni s így folytatá az elbeszélést:

„Elég az hozzá, hogy a madár nem volt sehol s erre aztán a fiúk is tovább mentek más mulatságot keresni.“

„Másnap reggel aztán így szólt fiaihoz az öreg madár: „Jertek ide mindnyájan, mert ma indulunk!“

„Lett erre csiripelés és röpködés! De a mint a többiek mind ott szállongtak a levegőben, a fű közül egyszerre csak fájdalmas sipogás hallatszott s mikor a többiek odanéztek, látták, hogy egy szegény kis beteg madár vergődik ott s nem tud felrepülni, mert szárnya egészen össze van zuzva. Ez volt az a szegény kis csiz, a melyet a pajkos fiuk kövel dobtak meg.

„Vigyetek magatokkal!“ könyörgött a szegény kis madár, miközben kinosan csapkodott szárnyaival, hogy hátha fel tudna repülni.

Atyja és anyja szomoruan röpködték körül a kis madarat, de hiába, nem segíthettek rajta. Sem magukkal nem vihették, sem itt nem maradhattak mellette.

„Ezalatt a szomszéd kertből is odasereglettek a madarak, mert mindannyian együtt akartak utra indulni. Midőn az egész sereg felrebbent, akkor ismét felhangzott a fű közül a kis madár fájdalmas hangja: „Vigyetek engem is magatokkal! Ne hagyjatok itt egyedül megfagyni, éhen veszni“.

De a madarak nem segíthettek a megsebzett kis állaton, bármennyire fájt nekik, hogy szegény kis társukat itt kell hagyniok. Körül röpködték; szomoruan csicse-regtek melléte, de aztán felemelkedtek s elrepültek a kék levegőn át messze, messze, idegen országba.

„Milyen szomorú történet ez, nagymama!“ mondá Emmabusan, mire Erzsike könyezveszólalt meg: „Szegény, szegény kis madár!“

De a leányok meglepetve látták, hogy Andor e pillanatban felállott s zokogva karolta át a nagymama nyakát, miközben így szólt: „De mikor én nem tudtam, hogy megdobtam a szegény kis madarat. Igazán nem tudtam, nagymama!“

„De mégis feléje dobtál s az volt a szándékom, hogy el is találj“, felelt a nagymama.

„Nem gondoltam arra, hogy annyira fog neki fájni!“

„Tudom, tudom, sokszor van az ugy az életben, hogy az emberek nem gondolják meg, milyen fájdalmat okoznak a másiknak“, szölt a nagymama szomoruan.

„Istenem, bárcsak segíthetnék a szegény kis madáron“, mondá a fiu sirva.

„Hát te voltál az a szivtelen fiu, Andor?“ kérdé Emma. „Ezt igazán nem hittem volna felöled.“

„De mi lesz most már a beteg madárral? Igazán meg kell halnia, hogy így egyedül maradt?“ kérdé Erzsike.

„Ugy hallom, mintha a mama jönne!“ szölt a nagymama felállva. „Most mennem kell. De holnap reggel jertek be mindnyájan az én szobámba s akkor még majd beszélünk a kis madárról s meglássuk, lehetne-e még rajta segíteni.“

A gyermekek csak nagynehezen tudtak megnyugodni s Andornak sehogysem izlett aznap este a vacsora, söt még mikor lefeküdt is, többször elfakadt sirva s aztán aggódva hallgatózott, nem hallja-e a szegény kis madár hangját künn a tomboló viharban.

Másnap a gyermekek már korán reggel ott voltak a nagymama szobájában.

„Emlékeztek még a kis madárra?“ kérdé a nagymama, mire a gyermekek egy szivvel-lélekkal felelték: „Hogyne emlékeznénk!“

„Pi, pi, pi!“ hangzék e pillanatban, s a mint a gyermekek arrafelé tekintettek, a honnan a hang jött, látták, hogy a sarokban le van valami takarva egy kendövel. Most a nagymama is odalépett s levette a kendöt, mire a gyermekek egy kis kalitkát pillantottak meg, melyben egy szép tarka kis csiz ült egészen összehuzódva.

„Nini, a kis madár!“ kiáltá Emma. „Bizonyára a nagymama hozta fel, hogy meg ne fagyjon a kertben.

„Ugy van!“ mondá a nagymama. „Azért vettem magamhoz ezt a szegény kis állatot, mert meg akarom

gyógyítani. Vagy azt hiszitek, meg tudtam volna állni, hogy ne segítsek neki, mikor fájdalmas sipogását hallottam? Oh ha tudnátok, hogy dobogott szivecskéje, mikor felvettem a földről. Bizonyosan azt hitte, hogy valami rosszat fogok vele tenni s azért félt annyira. De most már reménylem, hogy megszokja a fogságot.“

„Oh mennyire örülök, nagymama, hogy a kis madár nem vészett el a viharban“, mondá Andor meghatottan. „A szememet sem tudtam lehunyni egész éjjel, mert mindig a szegény kis madárra gondoltam.“

„Ez volt büntetésed“, felelt a nagymama. „Vagy azt hiszed, hogy a szegény kis madár talán tudott nyugodtan aludni, mikor megsebezve feküdt a hideg, nyirkos földön?“

„De ugy-e nem fog meghalni?“ kérdé Erzsike, ki gyönyörködve nézte a kis vendéget.

„Azt még nem tudom, gyermekek“, felelt a nagymama. „Mindent meg fogok tenni, a mit csak lehet, hogy életben maradjon s igyekezni fogok neki a rabságot lehetőleg kellemessé tenni.“

A kis madár csakugyan egészen hozzá szokott a fogsághoz s ahhoz az áldott jó öreg asszonyhoz, ki oly szeretettel ápolta. Megsebzett szárnya nemsokára begyógyult s mikor már a kis madár nem volt olyan félénk, akkor a nagymama néha kinyitotta a kalitka ajtaját, s ilyenkor aztán a csiz kiugrott az ajtón s körülröpködött a szobában.

A gyermekek nagyon szerették a kis madarat; sokszor hoztak neki rovarokat, kukaczoikat s zöld leveleket s így annyira megszelidítették, hogy ez végre kezükből evett.

Télen át, ha hó esett és a szél süvöltött a kopár fák között, a csiz ott ült az ablakban a virágcserepek között s kis fejét féloldalra hajtva okosan nézett ki a havazó téli tájra.

„Talán szüleire és testvéreire gondol“, mondák

ilyenkor a gyermekek. „Vajjon azok hol lehetnek most s vajjon gondolnak-e arra, a kit betegen hagytak itt?”

De lassanként elmúlt a tél is s megérkezett a tavasz, a mint meg szokott érkezni a legkomorabb tél után is. A kivirult réten s lombosodó fákon enyhe szellő lebegett át; minden élt, minden ébredt és virágzott!

S nemsokára ismét felhangzott a légben a madarak csicssergése, úgy a mint azt a nagymama mondta ősszel.

„Itt vannak a csizek!” kiálták most a gyermekek s figyelmesen nézték a visszatért vándormadarakat. Mikor a fogoly csiz is meghallotta a többiek csevegését, egyszerre nyugtalankodni kezdett s villámgyorsan repdesett a szobában ide s tova.

Mikor a nagymama ezt látta, így szólalt meg: „Most pedig bucsuzzatok el a kis madártól gyermekeim. A könyörületesség munkája be van fejezve s kegyetlenség lenne, ha még tovább is fogságban tartanók a kis madarat.”

„Csak nem akarod szabadon bocsátani, a mi kis madarunkat?” kérde Erzsike ijedten. De a nagymama ekkor már ki is nyitotta az ablakot, mire a kis csiz boldogan repült ki a szabadba társai közé.

Erre Andor odalépett a nagymamához s megölelte azt, ki szerető kezével begyógyította azt a sebet, melyet Andor meggondolatlanul ütött. „Ugy-e ezentul sohasem fogod az ilyen ártatlanokat és védteleneket bántani?” kérde a nagymamá szeliden, mire Andor megindultan mondá: „Soha, soha kedves jó nagymamám!”

A kit Dóra megirigyelt.

Éppen pünkösdi ünnepe volt, mikor a hét testvér együtt ült a lugasban a reggeli kávé mellett. A lakóház, mely éppen csak hogy elég volt a nagy család számára, az országuton állott s mivel a kis kert a háznak az utcára néző oldalán feküdt, a gyermekeknek innen mindig akadt nézni valója; mert az országuton egymást érték a kocsik és szekerek s az emberek is leginkább arra jártak.

A gyermekek ugyszólván folytonosan beszéltek; örökké mutogatták egymásnak azt, a mi kint az utcán történt, s annyit mozogtak, ugrándoztak az asztal mellett, hogy Margitnak, a legidősebbiknek nem kis fáradságába került, ha a csészék feldülését meg akarta akadályozni.

„Urísten, mit csináltok már megint?“ kérdé megijedve, mikor a hat szőke fej ismét mind ott volt a repkénnyel befuttatott lugas ablakánál, mialatt Feri feldöntött csészéjéből csakúgy ömlött a tej s a zöld viaszos vásznon úgy terjedt el, mint valami fehér tó.

De Margit bizony hiába beszélt, mert a gyermekek rá sem hallgattak, hanem így kiáltoztak: „Nézzétek csak, egy királykisasszony jön!“

Erre Margit is közelebb ment az ablakhoz s látta, hogy az országuton egy gazdagon öltözött, szép leányka vágatott tüzes pejparipán. Biztosan és könnyedén ült

a himzett nyeregben s aranybarna haja csakugy röp-ködött a friss reggeli szellőben. Fekete szemének sugárzó tekintete is azt mutatta, hogy nagy gyönyörűségét találja a gyors lovaglásban.

„Istenem, milyen boldog lehet!“ mondák sóhajtva Katicza és Erzsike, a kis ikrek.

„Nézzétek csak!“ kiálták most a fiuk, „még inas is lovagol utána“.

Mindegyik talált rajta valami megbámulni valót s ez így tartott egészen addig, míg a leánykát a porfelleg el nem takarta a bámuló szemek elől.

Mikor a gyermekek végre ismét lecsöndesedtek, Margit így szólítá meg Dórát, ki ő utána a legnagyobb volt: „Hát te miért nem szólsz Dóra, miért nézsz ilyen mereven magad elé?“

E szókra Dóra halvány arcát élénk pir borítá el s aztán így szólt kedvetlenül: „Hát ugyan mit szóljak hozzá? Istenem, milyen jó sorsa is van némely embernek! Semmi egyébre sincs gondja, mint csak a maga mulatságára. Miért nem lehet nekem is ilyen jó dolgom?“

„Tessék! Dóra már megint boldogtalan!“ mondá Pali gunyolódva, mialatt igyekezett Dóra szomorú arcát utánozni.

Csakhowy Dórának semmi kedve sem volt a tréfálkozásra. Kedvetlenül toltá félre kávéscsészéjét s kiment a kertbe, hogy egy fa alá telepedve, kedves meséskönyvében keressen vigasztalást.

Mikor kiment a lugasból, testvérei, nem éppen a legudvariasabb módon, kaczagásba törtek ki. Csak Margit maradt komoly és szomorú.

Mióta anyjuk meghalt — a minék már három éve elmúlt — azóta ugyszólván Margit nevelte kisebb testvéreit s ez idő alatt már számtalanszor feltűnt neki Dóra elégedetlensége, s ez mindig nagyon elszomorította. Dóra sohasem volt derült és vidám, mint a

Akit Dóra megirigyelt. (Szövegét lásd a 61. oldalon.)

OSZK

Országos Széchenyi

12

többiek. A kis háztartás szüknek és szegényesnek tetszett előtte, egyszerű ruhái hitványaknak, s egész életét az apró mindennapi gondokkal nagyon egyhangunak, csendesnek és unalmasnak találta. A leányka feje tele volt tarka fényes álmokkal, ragyogó mesékkel, melyeket képeskönyvében olvasott, s melyeket valóknak képzelt. Álmában mindig királykisasszonynak látta magát; fényes palotában lakott, vagy pedig beszáguldozta a rengeteg erdőket aranyos nyergű hófehér paripán, miközben uszályos selyem ruhája csak úgy lobogott utána, kibontott haján pedig arany korona csillogott. Gazdagnak lenni, vigan, munka és tanulás nélkül tölteni az életet; a szerény vacsora helyett drága süteményt és czukrot enni, — ez volt Dórának legkedvesebb gondolata s legforróbb vágya.

De még sohasem érezte magát ily boldogtalannak mint most, mióta az idegen leánykát látta az utcán ellovagolni szépen és fényesen, mintha csak a meséknek egyik királykisasszonya lett volna.

Dóra most órákig elüldögélt a bodzafa alatt s folytonosan az idegen leányka járt eszében. Ma még könyvei sem érdekelték s fejét hátrahajtva elkezdett gondolkozni, s mi tagadás benne, azon boszankodott, miért is nem engedte meg a jó Isten azt, hogy ő inkább valami királyi palotában születhessék, nem pedig egy szegény hivatalnok házában.

Mialatt Dóra így álmodozott, addig Margit szép tisztán kitakarította a lakást. Ma nagyon sok dolga volt, mert az öreg szakácsné elutazott a szomszéd faluba unokahuga esküvőjére s így mindent Margitnak kellett elvégezni a kis szolgáló segítségével.

Hozzá is látott a munkához mindjárt reggeli után, de a mint éppen javában dolgozott, egyszerre csak az jutott eszébe, hogy atyja egy levelet bizott reá, s meghagyta neki, hogy azt még délelőtt vigye el valaki egy

urhoz, ki a belvárosban lakott, a Zöldfa-utczában. „Hatalán magad nem érsz rá“, mondá atyja, „ugy bizd Dórára, de a fiuknak semmi esetre se add oda, mert a levél nagyon fontos.“

S Margit csakugyan nem ért rá a hosszú utat megtenni, mert már így is nyolcz kezének kellett volna lennie, hogy mindenkinek eleget tehessen. A kis szolgáló maga sohasem lett volna készen az ebéddel; annak is kellett segíteni, de a lakást is ki kellett takarítani. E közben a többiek a tizórai uzsonnát követelték, a kis Feri pedig elszaggatott ruhával szaladt be a kertből.

„Hol vagy Dóra?“ kiáltott most Margit, de jó ideig nem kapott feleletet. Végre sok keresésre és kiabálásra Dóra is kidugta az ágak közül halvány arcát, mely még most sem volt nyájasabb, mint mikor elhagyta testvéreit. Mikor előjött, Margit arra kérte szokott nyájas és szivélyes modorával, hogy legyen olyan jó s vállalja magára a levelet, mert ő sehogysem fog ráérni.

„Még ezt is!“ mondá magában Dóra. „Ebben a hőségben menjek át a hidon s keresztül az egész városon! De hát így van az a szegény embereknél! Soha sincs valami multságuk; örökké csak munkálkodni kell, vagy pedig ilyen unalmas dolgokat végezni.“

Kedvetlenül és boszankodva indult utra. A ragyogó napsugár, mely odasütött nagykarimájú szalmakalapja alá, bizonyosan nagyon elcsodálkozott azon, hogy egy ki; leány ilyen haragos arcot tud mutatni ezen a gyönyörű nyári napon, mikor minden úgy mosolyog. Pedig Dórának csakugyan nagyon rossz kedve volt. Az az egy pillanat, melyben a szép leányka elvágatott előtte pejparipáján, tökéletesen elrontotta Dóra napját.

Végre, majdnem egy óra hosszúig tartó út után céljánál volt. A Zöldfa-utca tulajdonkép csak egy egyszerű házsor volt, melyről nem is lehetett gyanítani messziről, hogy mily gyönyörű kertek és kastélyok vannak benne.

Dóra csengetett, de majdnem ijedve hátrált vissza, midőn csengetésére diszes, paszomántos ruhába öltözött inas nyitotta ki a kaput.

„Válasz is lesz a levélre?“ kérdé az inas, midőn a leányka átnyujtotta atyja levelét.

„Nem tudom“, felelt félénken Dóra, kit a magas jegenyék és terebélyes hársak árnyában álló ház fejedelmi pompája egészen megzavart.

Ere az inas leereszkedőleg intett neki, hogy kövesse s ezzel megindultak. Utjuk gyönyörű virágágyak és pázsitos térségek között vitt el s mindenütt aransárga poronddal és fénylő kavicscsal behintett utakon haladtak. Így értek el egy rózsafáktól beárnyékolt tornácra, hol Dóra egy galambösz férfit pillantott meg, ki egy nyugágyon pihent.

„Kit hozol magaddal János?“ kérdé nyájas, szelid hangon.

E szókra az inas felsietett a tornác lépcsőjén s átnyujtá urának a levelet, mialatt másik kezével a leánykára mutatott.

„Jól van!“ mondá az öreg ur, miközben a levelet átfutotta. „Nincs reá felelet. Hanem azért ne menj el mindjárt kis leányom, hanem pihend ki előbb magadat. Jer ide, hadd beszélgessünk egy kicsit. Te pedig, János, hozz fel gyümölcsöt és egy pohár narancsosvizet a kis kisasszonynak.“

János gyorsan fordult vissza, hogy ura parancsát teljesítse, mialatt Dóra elfogódva és félénken haladt fel a lépcsőn.

„Istenem, ha én is ilyen gazdag lehetnék!“ gondolá Dóra, mialatt a süppedő szőnyegeken végighaladva körültekintett s bámulattal nézte az aranyhimzésű terítőket, melyek a verandát ékesítették.

A mint a nyugágy mellé érkezett, az öreg ur barátságosan nyujtá eléje drága gyűrűkkel ékesített finom

fehér kezét. Dóra kezdetben nagyon félénk volt, de az öreg ur nyájassága egészen felbátorította s nemsokára oly vidáman beszélgetett vele, mintha régi ismerősök lettek volna. Beszélt az öreg urnak az iskoláról, otthonáról, testvéreiről s mikor elmondta, hogy heten vannak testvérek, akkor az öreg ur így szólalt meg: „Ej, milyen vig élet lehet ott, a hol hét gyermek van a házban! És mind a heten egészségesek vagytok?”

Dóra elámulva tekintett az öreg urra. Persze, hogy mindnyájan egészségesek voltak, de miért kérdezte ezt ily szomorú hangon az az ember, ki oly gazdagnak látszott, mint valami fejedelem.

„Az Isten tartson meg mindnyájatokat“, mondá most, midőn Dóra igennel felelt előbbi kérdésére. „Lásd gyermekem, a világon nagyon sok a szomoruság. Adja Isten, hogy ezt sohase tudd meg! Nekem is van egy kis leányom, ki éppen akkora, mint te s nekem ez a gyermek egyedüli vigaszom s legdrágább kincsem. Szükségem is volna a vigasztalásra, mert én béna vagyok, de lásd ez a szegény gyermek, az én kedves kis Verám meg s űket némán született s az orvosok minden tudománya sem képes neki megadni e drága adományokat.“ E szókkal az öreg ur felsóhajtott s majdnem sirva temeté arczát kezeibe. E pillanatban lódobogás hangzik az utcán, mire az inas lesietett, hogy a kaput kinyissa. Erre az öreg ur is felemelte a fejét s mosolyogva, örvendő várakozással tekintett le a kertbe, honnan a lódobogás egyre közelebből hallatszott. Végre az orgonabokrok közül előtűnt a szép pejparipán az a leányka, kit Dóra reggel oly irigyen nézett. A szép gyermek nyájas főhajtással köszönt oda a tornác felé, aztán lovagló ostorával üdvözölte atyját s ekkor egy könnyű szökéssel lenn termett a földön. Most felsietett a tornác lépcsőjén s némán ölelte meg atyját.

Dóra mélyen meghatva nézte e jelenetet s eszébe

jutott, hogy ime, az a két ember, kikre oly irigységgel gondolt, távolról sem oly boldogok mint Dóra hitte, sőt nagyon is rá vannak szorulva vigasz gyanánt egymás szeretetére, mert mindketten szerencsétlenek, egyik béna, a másik süketnéma.

De a mint az atya jelek által figyelmeztette Dórára a szép gyermeket, ez azonnal odament a másik leánykához s tekintetével és mozdulataival igyekezett megértetni Dórával azt, hogy nagyon szeretné, ha még itt maradna. Akkor aztán kézen fogta Dórát s körülvezette az egész házban. Megmutatta neki játékszereit s mindazon szép dolgokat, melyekért Dóra tegnap még bizonyára nagyon irigyelte volna a leánykát, de ma Dóra már nem érzett egyebet, mint a legőszintébb részvétet s a legmelegebb rokonszenvet.

Mily jelentéktelennek tetszett most előtte mindaz a kellemetlenség, a mi eddig egészen elkeserítette. Az elérhetetlen dolog utáni vágy egészen eltűnt szivéből, hogy végtelen szájalomnak adjon helyét. Ez óra ugyszólván alapjában megváltoztatta a leánykát, ki most érzé először, mennyi hálával tartozik a jó Istennek. Talán ezen érzések tették a leányka arczát oly nyájassá s egész lényét oly szeretetreméltóvá, hogy a kis Vera is azonnal megszerette s bucsuzáskor egy kis czédulára néhány sort vetve, átnyujtá azt Dórának, hogy így értesse meg vele, mennyire szeretné, ha mihamarabb ismét eljönne hozzá.

Dóra meg is tette ezt s a leánykák rövid idő alatt a legjobb barátnők lettek. Hanem Dóra most már testvéreivel szemben is egészen megváltozott. Mindig nyájás, barátságos és szolgálatrakész irányukban s nincs forróbb óhajta, mint hogy szeretteit mindig egészségesen és boldogan láthassa.

Az összetört virágcserep.

Reggelenként, mikor a hat órát elütötte, bizonyosra lehetett venni, hogy a tejes-asszony kocsija mindjárt befordul a sarkon. A gyermekek nagyon jól ismerték már a fényes bádogedényekkel megrakott kis zöld kocsit meg Bundást, a nagy hosszuszőrű kutyát, mely eléje volt fogva. A tejes-asszony mindig pompás tejet hoz, a mi olyan szép fehér, olyan habos, olyan édes, hogy a gyermekek már mindig örülnek, ha jön. De Klárika, a legkisebbik kis leány már épen alig várja a jószívű tejes-asszony jöttét, mert ez nagyon szereti Klárikát s majdnem mindennap hoz neki még külön is valamit.

Néha-néha, különösen úgy a szép tavaszi és nyári napokon a tejes-asszony kis fia, a kis Pista is bejön a kocsival a városba s ilyenkor mindig szép mellény, tiszta kék kötény van rajta, lenszöke fején pedig szép új szalmakalap.

Néha ott marad a kocsinál Bundással s vigyáz a bádogedényekre, míg anyja beviszi a tejet a házakba, de néha a kis fiu is bemegy vele s ilyenkor aztán mindenütt szívesen fogadják s a házi asszonyok, a szakácsnék meg a gyermekek sokszor adnak neki egyetmást.

Klárika és testvérei nagyon szeretik a kis tejes-fiut és sokszor behívják a gyermekszobába, a hol aztán jókedvűen játszanak együtt, mialatt a kis Pista mesél

nekik a tyukokról, galambokról és a szép kecskéről, meg a veteményes és gyümölcsös kertről.

Minden nagyon tetszik a városi gyermekeknek és sokszor mondják egymásközt, hogy bizonyára sokkal szebb lehet ott falun, mint itt, a hol ők laknak.

Ugy szeretnének egyszer kimenni oda, a hol Pista lakik, hogy megláthassák azokat a szép dolgokat, a mikről a kis fiu olyan jól el tud beszélgetni.

Hazamenet aztán Pistának már oda szabad ülni a kocsira, mert akkor a bádogedények már mind üresek. Hej, hogy szalad ilyenkor a Bundás, csak úgy porzik utánuk az ut! Ugyis tudja, hogy otthon aztán jól tartják s másnap reggelig megint kipihenhet.

Egy szép tavaszi napon, mikor a cseresznyefák épen virágjukban álltak, szép hintó robogott végig a falun s ott állt meg, a major előtt, a hol Pista szülői laktak. A hintóban három kis leány ült édes anyjával s azért jöttek, hogy meglátogassák a tejes-asszonyt és a kis Pistát.

A szép hintó az egész faluban feltűnést keltett; a tejes-asszony azonnal kijött férjével és kis fiával a kapu elé s ott fogadta a vendégeket.

A kis leányok vigan ugrottak le a kocsiról s akkor aztán a kocsis kifogta a lovakat, elővette az abrakos tarisznyát s megetette őket az istállóban, mialatt a kocsit betolták a színbe.

A tejes-asszony bevezette vendégeit a lakószobába s leültette őket a fehérre gyalult asztal köré.

Nemsokára jó kávéillat terjedt el a konyhában s a tejes-asszony a legjobb tejszint hozta fel a pinczéből vendégei számára.

A kis leányoknak pompásan izlett az uzsonna már csak azért is, mert minden egészen más volt mint otthon.

A mint mindnyájan ott ültek az asztalnál, egyszer csak megnyílt az ajtó s egy kis leány lépett be rajta,

de a mint az idegeneket megpillantotta, félénken állt meg a küszöbön. A tejes-asszony azonban egy nagy karéj kenyeret szelt le s megkenve azt a friss irósvajjal, odanyújtotta a gyermeknek. Ez eleinte alig merte elvenni s csak nézte az idegen gyermekeket, kik az asztal körül ültek.

„Ez az Esztike“, magyarázta a kis Pista, mire atyja hozzátette: „A kis leány innen való a szomszédból s Pistának a játszótársa, mivel ennek sincsenek testvérei.“

Ezalatt a kis leány odaült vajaskenyérével a sarokba s szemét sem merte felemelni.

Pista játszótársán bizony első pillanatra látni lehetett, hogy szegény gyermek, de azért egyszerű ruhácskáján még sem volt szenny vagy szakadás és haja is be volt fonva szép simára. Az urnő nyájasan intett a gyermeknek, mire ez mélyen elpirult.

Mikor aztán vége volt az uzsonnának, akkor a tejes-asszony elhordta a virágos tányérokat s a gyermekek kimentek Pistával játszani, édes anyjuk pedig körülnézett a majorságban.

A levegőt néhány óra előtt friss tavaszi eső hűtötte le s most minden üde volt és harmatos. Az udvaron egész sereg baromfi szaladgált, röpködött s a félszer mellett pedig ott állt a jól ismert kis zöld kocsí. Csak-hogy most egészen üres volt, mert a fényesre surolt bádogedények ott álltak szép sorjában egy padon, Bundás pedig leszerszámozva feküdt az udvaron, süt-kérezve a napfényben, mint akármelyik más közönséges kutya.

A tehénistállóban öt szép tehén állt egymás mellett a jászol előtt s vigan ropogtatták a friss zöld luczernát, de az idegen hangok hallatára megfordultak s nagy, kerek szemükkel csodálkozva néztek azokra, a kiknek minden reggel friss tejet adtak.

Mikor a gyermekek már mind kimentek az udvarra,

a kis Eszti is utánuk ment lassan. Pistát városi vendégei annyira elfoglalták, hogy nem igen vette észre a kis leányt, de Kláríka, a ki egyidős lehetett vele, kezét nyújtá neki és nyájasan hívta, hogy jöjjön velük játszani.

A gyermekeket ez egészen boldoggá tette s mikor látta, hogy a városi leánykák milyen barátságosak hozzá, egészen neki bátorodott s akkor aztán vígan játszottak együtt.

Kimentek a szérüskertbe s itt aztán megindult a játszás. Csakhogy nincs is ám mindenütt olyan jó játszóhely, mint ott, a réten, a hol ezer meg ezer virág integetett a fűben s hol a cseresznyefákról hó gyanánt hullottak a gyermekekre a szép fehér szirmok.

Mikor itt már eleget játszottak, akkor kimentek az utcára s itt, a major szomszédságában a leánykák egy szegényes kis házat pillantottak meg. A megfeketült zszindelytető alatt két parányi ablak látszott, mely csak épen akkora volt, hogy a fejét kidughatta rajta az ember s az egyik ablakban nagy bokor piros zsálya állott egy régi cserépben.

Esztike ebben a kis házban lakott anyjával, ki egy szegény napszámos özvegye volt.

A gyermek egész büszkén mutatta a virágot Kláríkáknak s elmondta neki, hogy ő maga ültette el a magokat a cserépbe, maga gondozta s ez a virág volt a szegény gyermek életének egyetlen öröme. Anyja is nagyon szerette ezt az egyszerű virágot, reggel, mielőtt napszámba ment volna, mindig megöntözte s megszagolta.

Kláríka, ki otthon, szülei városi kertjében a legszebb virágokat látta nyilni, mégis oly szépnek találta az egyszerű zsályát, hogy arra kérte a szegény gyermekeket, adja neki a virágcserepet.

Szegény Esztike e szókra egészen megijedt. Kláríka bizony nem is gondolta, mennyire szegény volt ez

a kis leány és hogy mily drága volt előtte ez a szerény virág. Mikor látta, hogy Esztike habozik, így sürgette: „Ugy-e nekem adod? Én pedig valami nagyon, nagyon szépet küldök érte neked a tejes-asszonynyal.“

„Valami nagyon, nagyon szépet!“ ugyan mi lehet az? Esztike még soha életében nem látott valami nagyon szépet, kapni meg már épen nem kapott soha. S most ezért a cserép zsályáért megkaphatná! S e mellett a szép kis városi leány olyan kérőleg nézett reá, hogy Esztike nem habozott tovább, hanem kihozta a cserepet s odaadta Klárikának.

A többi gyermekek ezalatt már tovább mentek s a két kis leány odavitte a virágot a színbe, a hol a kosi állott, nehogy Klárika hazamenet itt találja felejteni.

Csakhogy Klárika alig kapta meg a virágot, már elfeledte s nem is gondolt többé vele.

Később, mikor már a nap hanyatlott s a levegő hűvösebb lett, akkor mindnyájan kimentek a szántóföldre, hol a gabona zölden hullámozott s a repcze arany-szinben virult. Itt a falusiak méltó büszkeséggel és örömmel mutatták városi vendégeiknek azt, hogy mit tud létrehozni a fáradhatatlan munka, ha Isten áldása járul hozzá.

A délután mindnyájukra nézve igen kellemesen telt el, de a legboldogabb mégis a szegény kis Esztike volt.

Mikor aztán a szántóföldről hazatértek, akkor Esztike elbucsuzott a többiektől, mert haza kellett sietnie. Bár-mily kicsi volt is, mégis neki kellett a vacsoráról gondoskodnia, hogy mire anyja hazatér, minden rendben legyen. Most kezét nyújtá mind a három leánykának s akkor hazament.

Nemsokára aztán hallotta, a mint a hintó elrobogott s a vendégek hazatértek. Ekkor eszébe jutott, hogy Klárika most viszi mind messzebbre az ő virágját.

Mikor Esztike anyja hazajött s az ablakot üresen

találta, első kérdése is az volt, hogy hol a virág. Esztike elmondta, hogy egy városi leánykának adta ajándékba, mire anyja úgy megharagudott, hogy jól lehordta szegény gyermeket s mi több, úgy arczul ütötte, hogy csak úgy csattant.

Éjjel azután, mikor a hold fényesen sütött le a falura, a kis leány Klárikáról álmodott s boldogan mosolygott álmában.

Ezután a gyermek mindig türelmetlenül várta haza a városból a tejes-asszonyt, mert folyton Klárika szavai jártak eszében: „Valami nagyon szépet küldök neked!” Ezt mondta volt Klárika s a gyermek nem is sejtette, hogy az ígéretekről meg is lehet feledkezni. Nem mert sem panaszkodni, sem kérdezősködni, csak nézte, nézte a tejes-asszonyt, mikor ez hazatérve lerakodott kis kocsijáról. S mikor aztán nap-nap mellett mindig azt kellett látnia, hogy a tejes-asszony megint csak nem hozott neki semmit, akkor aztán egészen elszomorodott.

Egyedüli vigasztalása az volt, hogy legalább Klárikának szerez örömet a virág, mely most bizonyosan valami szép helyen áll és gondos ápolásban részesül.

De mikor aztán őszre fordult az idő s a majoros a kerti szerszámokat odahozta az üres színbe, takarítás közben egyszer csak egy törött virágcserepet talált, s mikor ezt kidobta, zizegve hullott ki belőle néhány száraz kóró.

Esztike épen az udvarban játszott Pistával s mikor odaszaladt a zajra, azonnal felismerte, hogy a száradt kóró nem más, mint az ő szegény zsályabokra. Most aztán megtudta, hogy Klárika még csak el sem vitte az egyszerű virágot s mikor látta, mivé lett az ő egyetlen öröme, keserves zokogásba tört ki. Letérdelt a földre, összeszedte a cserépdarabjait meg a száraz kórót és sirva indult meg vele.

De a parasztasszony épen ekkor lépett be az ajtón s csodálkozva kérde a gyermektől, hogy mi lelte. Esztike

elmondta, hogy a szegény virágot siratja, melyről azt hitte, hogy azt azóta Klárika ápolja. Erre azonban az asszony elnevette magát s így szólt: „Jaj kis leányom, hát te azt hiszed, hogy kell azoknak a te virágod? Hiszen sokkal szebbek vannak a Klárikáék kertjében, nem kell azoknak a te zsályád.“

Csakhogy ez bizony nem vigasztalta meg Esztikét, mert folyton csak az járt eszében, hogy Klárika megfosztotta őt egyetlen virágjától, melyet aztán mégis itt hagyott, hogy gondozás nélkül pusztuljon el.

Esztike még sokáig sirt és ilyen keserű könyeket még sohasem hullatott. Még akkor sem, ha hirtelen természetü édes anyja megverte, pedig ez elég gyakran megtörtént.

Másnap reggel a tejes-asszony megint bement a városba s mikor a konyhában a Klárika mosolygó arcocskáját megpillantotta, egyszerre a másik gyermek jutott eszébe, meg az összetört virágcserep s ekkor elmondta a kis leány előtt, milyen együgyű kis teremtés is az az Esztike.

De mikor a kis leány e nevet hallotta, egészen összerezsent, mert csak most jutott eszébe, mit ígért annak idején a szegény gyermeknek. Mert hát Klárikának azóta is annyi szórakozása és öröme volt, hogy bizony nem igen ért rá Esztikére meg a szegény ott-hagyott virágra gondolni.

De a mama nagyon haragudott Klárikára, hogy könnyelműen ilyen bánatot okozott a szegény kis leánynak. Meg is dorgálta érte Klárikát, mire ez sirva fakadt s mikor a tejes-asszony azt látta, szerette volna a nyelvét leharapni, hogy ugyan miért kellett neki ezt az ostobaságot elmondani. De hiába, a mi megtörtént, az megtörtént s most már nem lehetett rajta segíteni.

Klárika most busan ment be a gyermekszobába és ott sokáig kacatolt a játékszerek között. Végre legujabb és legszebb babáját vette kezébe s édes anyjához lépve, azt kérdezte, hogy szabad-e ezt elküldeni Esztikének.

„Szabad“, felelte a mama, „legalább egy kis örömet szeresz vele annak a szegény jószívű gyermeknek. De azért ne gondold, hogy ezzel már mindent jóvá tettél. Mert kétszeresen is vétettél a szegény gyermek ellen. Először azért, hogy megfosztottad egyetlen örömétől, másodszer pedig, mert nem tartottad meg azt, a mit ígértél neki.“

Mikor a tejes-asszony hazaérkezett, egy csinos ládikát vett le a kocsiról s Esztikének nyújtotta azt azon izenettel, hogy Klárika küldi neki.

A gyermek remegő kézzel bontotta ki a csomagot, melyben csakugyan „valami nagyon, nagyon szépet“ talált. Egy oly gyönyörű babát, melyhez hasonlót a szegény gyermek még álmában sem látott soha.

A szép baba selyemruhájára egy levélke volt tűzve, melynek borítékjára Klárika ezt írta fel: „Esztikének“.

Esztike még nem tudta az írott betűket olvasni, hanem Pista már tudta s el is olvasta a leányka előtt a levelet, mely így hangzott:

„Kedves Esztikém!

Nem is tudom elmondani, mennyire sajnálom, hogy a nyáron elvettem tőled a virágodat s hogy aztán feledékenységből ott hagytam a kocsiszinben. Hallottam, hogy tegnap milyen keservesen sirtál e miatt s azért most itt küldöm neked vigasztalásul a legszebbik babámat, melyet én is nagyon szeretek. Én eddig Arankának hívtam, de ha akarod, újra megkeresztelheted s más nevet adhatsz neki, azért tudom, hogy arra is fog hallgatni. Szívből üdvözöl

Klárika.“

A szegény gyermek azt sem tudta, mit nézzen először: a babát-e vagy a levelet. Egész nap magánál hordta mind a kettőt s hálával és szeretettel gondolt arra, a ki neki ezt a kettős örömet szerezte.

Bella.

Már azt csakugyan senki sem tagadhatta, hogy Bella bizony pajkos szilaj leány volt. Nem hiszem, hogy valaha rosszkedvűnek látta volna valaki. Szeme csakugy ragyogott a vidámságtól s ha nevetett, az egész ház hangzott bele.

És mégis volt valami, a mi ennek a jókedvű kis teremtésnek sok keserű órát okozott. S ez nem volt más, mint a leányka dus vörösbarna haja. Hiába volt szép sűrű, hiába csillogott aranyos fényben, ha nem lehetett sem összefonni, sem feltüzni. Soha sem látott senki olyan akaratos, makranczos haját mint a Belláé. Bármily simára kefélte is a mama reggelenként ezt a haját, egy óra sem telt bele s a selyemszalag már kiesett és a haj szétbomolva hullott a gyermek vállára.

Egyszer Bella és két testvére, Károly meg Vilma, kimentek egy rokonuk falusi jószágára, a hol lovagolni is lehetett egy kis poni lovon.

Ez volt aztán az öröm! Mind a három gyermeknek nagyon tetszett a mulatság, de legkivált Bellának, a ki egészen magánkivül volt a gyönyörűségtől s oly hévvel élvezte a lovaglást, hogy kalapja is lemaradt fejről, haja pedig egészen kibomlott s csakugy repült a szélben.

A kis csikó sörénye is röpködött s ép oly aranyos színben fénylett mint Bella haja.

Károly rögtön észrevette e hasonlóságot, mihelyt

Bellára nézett s nevetve mutatta a néninek, ki szintén mosolygott rajta. De Károly nem elégedett meg ennyivel, hanem mikor Bella visszatért a lovaglásból. Károly oda mutatott a leányka hajára s így kiáltott Bellának: „Csikó, csikó!”

Mikor Bella ezt hallotta, akaratlanul is elnevette magát. Hanem később, mikor már nagyon is sokszor mondogatták, boszankodni kezdett rajta, mert hiába, nagyon kellemetlen is az, ha valakit lépten-nyomon egy gunynévvel üldöznek.

Ez az egyetlen egy szó ugyszólván egészen megváltoztatta Bella kedélyét. Károly szüntelenül azt hajtotta: „csikó, csikó!” s ez annyira keserítette Bellát, hogy nem egyszer sirva is fakadt haragjában.

Ezentul még haragosabban kefélt hátra engedetlen haját, hogy ne hasonlítson még jobban a csikó sörényéhez.

Midőn egyszer a mama váratlanul lépett be a szobába, ott találta Bellát az asztalra borulva, keserves könnyek között. Megsajnálta a szegény gyermeket s szeretettel ölelte meg, mialatt azt kérdezte tőle, hogy miért sir?

„Hogyne sirnék mama“, felelt a gyermek zokogva, „mikor Károly örökké azzal boszant, hogy olyan vagyok, mint egy csikó. Pedig én sohasem bántom őt és szeretem is nagyon“.

Mikor a mama ezt megtudta, szigoruan megtiltotta Károlynak az ilyen ingerkedést. Ettőlfogva csakugyan nem is lehetett a csikó szót hallani, hanem azért Bellának mégis úgy tetszett néha, mintha Károly gunyosan mosolygott volna, ha látta, hogy a leányka haja játékközben kibomlott.

Egyszer a gyermekek épen a kertből jöttek, a hol egész délután javában folyt a játék. Bella ruhája összevissza volt gyürve, arcza égett s haja kibomolva lobogott.

A mint a szobába lépett, látta, hogy Klára néni, a ki most tért haza az utról, ott ül a mama mellett és harisnyát köt.

Az ajtó nyílására felemelte fejét s reá nézve szemüvegén keresztül a leánykára, fejét csóválta s így szólt: „Igazán ép olyan mint a csikó sörénye!“ Erre aztán Károly hangos kaczajra fakadt, a mama azonban megfenyegette s haragosan nézett rá. Csakhogy Bella ekkormár megfordult s mélyen elpirulva, könnyelt szemmel rohant ki a szobából. Ki, ki a kertbe, a cseresznyefa alá. A mint odaért, látta, hogy a létra még mindig ott van, mert tegnap cseresznyét szedtek. Bella felment a létrán a fára, fel, fel magasan s aztán ott, a hol senki sem látta, senki sem csufolhatta, leült az ágak közé s itt aztán előtört a zokogás a leányka szivéből.

Bella anyira el volt keseredve, hogy azt mondta, most már nem szereti többé Károlyt, a ki még nevetett is a néni kegyetlen szavait hallva.

Most zsebébe nyult és kendőjét akarta elővenni, hogy könyeit letörülje, de e pillanatban valami idegen tárgy akadt a kezébe. Kihuzta s látta, hogy a kis olló volt, melyet szokott szelességével zsebébe dugott a varróleccke végén.

Ekkor egy gondolat ötlött eszébe, mire könye azonnal felszáradtak.

„Igen, igen, akkor egyszerre vége lenne a keserűségnek és a gunyolódásnak!“

Még egy pilantást vetett a kezében lévő fényes ollóra s akkor egyszerre felkapta, és a másik perczben ott hullott le az ágak közül a fűre az aranyfényű hajtömeg, mely a szegény kis Bellának annyi keserűséget okozott.

Oh, milyen szabadon, milyen megkönnyebbülten lélegzett fel, mikor fejét megrázva érzé, hogy semmi sem lobog válla körül!

„Bella, Bella, Bella!“ hangzék e pillanatban s a leányka azonnal megismerte Károly hangját, de nem is mozdult, hanem csendesen ült s az ollót azonnal visszadugta zsebébe.

„Bella, Bella!“ hangzék most közelebről s a leányka most már láthatta is Károlyt, a ki egyenesen a cseresznyefa felé tartott. Már ott állt a fa alatt, de nem nézett fel s a másik pillanatban tovább akart menni. De egyszerre észrevette, hogy valami csillog a fűben. Egy csomó haj volt! Még egy, amott ismét egy! Károly megijedt, mert azonnal megismerte huga haját.

Most feltekintett a fára s az ágak közt csakugyan egy világos ruhát pillantott meg.

„Bella! Bella! kiáltá újra, de a leányka megint csak nem mozdult. Károly jószándékkal jött, anyja ugyanis nagyon szívére beszélt neki s meghagyta, hogy keresse fel Bellát és kérlelje meg.

Mikor látta, hogy Bella a fán van, felment a létrán s már csak egy fok volt hátra, midőn Károly feltekintett s Bella rövidre nyírott haját meglátva, nem állhatta meg a nevetést s hangos kaczagásba törve ki, így szólt a leánykához: „Ejnye csikó, mit csináltál a sörényeddel?“

Ez ugy esett Bellának, mint egy késdöfés.

Hát még most is csak gunyolódnak vele!

„Hanem most már szállj le innen!“ mondá Károly még mindig nevetve, mialatt karját kinyújtá, hogy a leánykát megfoghassa.

De erre Bella is felkiáltott s teljes erejével megasztította a fiu karját. Károly visszatántorodott, a létra megingott s a fiu velőtrázó sikoltással zuhant le a fűre.

„Jaj a karom, a karom!“ kiáltá fájdalmasan.

De e pillanatban már Bella is lenn volt a földön. Haragja egészen elpárolgott s épen fel akarta emelni Károlyt, midőn rémülve pillantotta meg a nénit, ki a kertajtón belépve egyenesen feléjük tartott.

„El innen!“ gondolá Bella, kinek lelke elé ezer kérdés tódult: „Mi lesz most? Mit mond majd a néni? Vajjon igazán eltört-e Károly karja?“ — Most meg-

fordult s mielőtt a néni észrevehette volna, elszaladt, de Károly jajgatását azért egyre hallotta.

Most jutott csak eszébe, mit tett! — Ezalatt odaért a sövényhez, s mivel ugyis ügyes mászó és ugró volt, gyorsan átvette magát s azután szaladt tovább, tovább!

Alkonyodott s az utcza egészen csendes volt s Bella mindössze néhány járó-kelővel találkozott. Ezek csodálkozva néztek ugyan a gyermekre, de azért senki sem kérdezte, hova szalad.

Mikor a kertek közül kiért, a szántóföldekről friss szellő lengedezett feléje. Előtte egész tenger gyanánt hullámozott az érfélben lévő gabona. Most egyszerre félelem szállta meg a gyermeket s úgy tetszett neki, mintha a szilárd talajt elhagyva a sik tengerre ért volna. Vissza akart fordulni, de eszébe jutott, hogy bizonyára szigoru büntetést fog kapni s így esztelen félelmében megint szaladt tovább. Egyszerre lépteket hallott maga mögött. Megijedt, de mivel épen egy kanyarulathoz ért, gyorsan jobbra fordult s egy árkot átugorva elrejtőzött a kalászkok közé.

Most ismét elcsendesült minden, Bella nem hallott mást, mint saját szive dobogását s a kalászkok zizegését, melyek egymáshoz dörzsölöztek a langyos szellőben.

De a leányka egyszerre csak érezni kezdte, hogy nagyon éhes, már pedig itt nem volt mit ennie. Azután meg az jutott eszébe, hogy hol alszik az éjjel?

A mint így gondolkozott, mind jobban belátta, mennyire helytelen, gyáva, meggondolatlan tett volt ez a szökés. Most már szülői nem csak Károly miatt, de még ő miatta is fognak aggódni.

Igen, igen, vissza kell térnie! Csakhogy ekkor meg az jutott eszébe, hogy Károly ágya mellett a néni ül ott, az ágyban pedig Károly fekszik kitört karral!

Nem, inkább várni fog, mig jobban besötétedik s majd akkor tér vissza. Addigra már a néni is bizonyosan

hazamegy s szülei pedig, kik mindig oly jók voltak, bizonyára meg fognak bocsátani, ha töredelmesen bevallja nekik hibáit.

Leoldozta kötényét s vállára terítette, mert érezni kezdte, az est hüvösségét, de azért nem tért vissza, hanem ott ült s addig-addig nézte a hullámzó kalászsokat, míg ezek lassanként úgy folytak össze előtte, mint a tenger zöld hullámai.

A kalászkok közt vérpiros pipacs hajlongott s a mint Bella ezt nézte, az jutott eszébe, hányszor szedtek pipacsot Károlylyal együtt.

A virág szárán egy kis bogár mászott fölfelé. Milyen szép volt fekete pontokkal diszitett piros szárnyával! De egyszerre csak megakadt valamiben, mert leesett a földre s tehetetlenül vergődött a fűben, mert hátára esett.

Bellának ismét Károly jutott eszébe s erre gyorsan lehajolt, letört egy fűszálat s odatartotta azt a kis bogárnak, mely azonnal felkapaszkodott rá s ekkor Bella odahelyezte a virág biborpiros kelyhébe, mint valami selyem bölcsőbe.

E perczen oly szabadnak s boldognak érezte magát, mintha valami nagy tettet vitt volna végbe. Elgondolkozott, s a mint felnézett a sötétedő égre, és a lassan kigyuló csillagokra, szeme egyszerre csak könybe lábadt.

Ezalatt már egészen besötétedett. Bella észrevette, hogy ruhája egészen tapadóssá lett a harmattól. Látta, hogy haza kell mennie; felemelkedett tehát s az árok mentén haladva végre kijutott az utra.

Innen már látszottak a házak kivilágított ablakai, de köröskörül oly csendes volt minden, hogy Bella félni kezdett s futásnak eredt. Mikor beért a kertek közé, kissé megnyugodott s meglassítá lépteit, mialatt élvezettel szivta be a kertekből kiáradó rezeda- és rózsa-illatot. Végre odaért szülői házához s szive ekkor ismét gyorsabban kezdett dobogni. A konyhaajtó nyitva állott s az udvar

is meg volt világítva. Bella habozott, nem mert belépni s elszaladt a kert keletéiseig. Itt aztán ismét átugrott az alacsony sövényen s akkor ott állt a kertben, a honnan délután elindult. Csupán a hálószoza ablakán látszott világosság, különben minden ablak sötét volt.

Bella most a hátsó kis ajtón, a lépcsőn, s a konyhán át végre bejutott a homályosan megvilágított hálószozába.

A szobaleány, kit estefelé Bella keresésére küldtek, sietségében elfeledte az ajtókat bezárni.

A hálószozában minden csendes volt s Bella senkit sem látott. Az ernyővel leborított lámpa ott állt egy kis asztalon, az ágy melletti nagy karosszék üres volt, de Károly ott feküdt az ágyban, csendesen, mintha aludnék, de jobb karját, mely be volt kötözve, egyenesen, mereven nyujtotta ki a takarón.

Bella lábujjhegyen közeledett az ágyhoz s elszorult szívvel tekintett arra a kedves arczra, mely most, a zöld ernyős lámpa fényénél oly halványnak látszott.

Bella nem akarta az alvót felkelteni, de a zokogást nem tarthatta vissza s ez teljes erővel tört elő szívéből. De e pillanatban egy vidám hang vegyült össze a zokogás hangjával s Károly így kiáltott: „Bella, édes Bellám!“ Most felemelte karját, hogy testvérjét megölelje, de a fájdalom oly nagy volt, hogy egy halk jajkiáltással ismét le kellett karját eresztenie.

De ekkor Bella ölelte át Károly nyakát s a két testvér meghatottan csókolta meg egymást.

„Nem haragszol már Bella? kérdé Károly.

„Nem, nem, a világért sem!“ zokogott Bella s aztán félénken kérdé: „Ki van a karod törve? Nagyon fáj?“

„Nem tudom, ki van-e törve, de fáj, nagyon fáj. Hanem a mama azt mondja, hogy most az egyszer megérdemeltem, miért csufoltalak örökké; — de ígérem, hogy ezentul soha, soha nem teszem többé.

„Én mégis nagyobb hibát tettem“, mondá Bella,

„mert haragudtam reád s haragból taszitottalak le a létráról, szegény Károlyom.“

„De hol voltál ennyi ideig?“ kérdé Károly, „ha tudnád, mennyire aggódtunk miattad. Papa és Mari egész délután kerestek.“

„Félelmemben s aggodalmamban szaladni kezdtem s meg sem álltam a szántóföldekig, a hol aztán a buzába rejtöztem el, mert ott akartam bevárni, mig besötétedik és Klára néni elmegy.“

E pillanatban kinyilt az ajtó s a mama lépett be, ki egy mosdótálban hideg vizet hozott a borogatáshoz. Mikor Bella meglátta a mamát, odarohant hozzá s nyakába borulva kiáltá: „Bocsáss meg, kedves jó mamám, Károly már megbocsátott!“

„Te vagy az Bella? Hála Istennek, csakhogy már megjöttél!“ kiáltá első meglepetésében a mama, ki szeretettel ölelte szívére a leánykát. A jó mamának ugyan lett volna oka Bellát megdorgálni, de ez anyyira megbánta már ugyis, a mit tett; oly szivrehatóan kért bocsánatot; anyyira magára vállalt minden hibát s azonkívül anyyira ki volt merülve, hogy először is nyugalomra s frissítőre volt szüksége s így a mama nem is tett neki szemrehányást, hanem intő szavait későbbre halasztotta. S vajjon nem bünhődött-e a két gyermek ugyis eléggé?

Szerencsére Károly karja nem volt kitörve, csak kifizamodva, de azért mégis sokat szenvedett s ugyancsak keményenlakolt azért, hogy Bellát előbb annyiszor csufolta.

Mikor azonban Károly karja meggyógyult, Bella haja pedig újra megnőtt, akkor nem lehetett a föld kerekéségén jobb testvéreket találni náluk. Oly szépen megfértek egymással, hogy még a zsémbes Klára néni is meg lehetett elégedve. Károly egészen leszokott az évődésről és gunyolódásról, Bella pedig örömmel mondhatta el magáról évek mulva, hogy csak egyetlenegyszer tett valamit haragjában, de azóta soha.

OSZK

BÉLYEGZŐ
KÖNYVTÁR
TÁRA

1875

TARTALOM.

	Lap
Péterke	3
Lottika	15
Téli mulatság	23
Késő bánkódás	37
Egy baba története	44
Szomoru történet	54
A kit Dóra megirigyelt	61
Az összetört virágcerép	70
Bella	77

Gezsi's Széchenyi Könyvtár

Husz perc alatt megtanulja az abc-t.

A világ legnagyobb találmányai a véletlennek köszönhetik létrejöttüket.

Egy találmánnyal állunk szemben, melyet szintén a véletlen hozott létre s amely egyszerűségével szintén meglepi az embert.

Vegyen maga mellé egy 5 éves gyermeket,

adja a kezébe a **«Játék abc»-t**, maradjon husz perczig a gyermek mellett és utasítás szerint játszék σ betűkkel.

Csodát fog látni, mert a gyermek husz perc eltelté után az egész abc-t ismerni fogja.

Jótétemény. Igazi jótétemény ez a **«Játék abc»**, mely pompás 10 színben előállított litografiai kivitelben van készítve, 24 remek színes képpel és az ára bérmentve szállítva **50 krajcár**. Megrendelések a **Magyar Kereskedelmi Közlöny** hirlap- és könyvkiadó vállalatához küldendők, **Budapest, Dohány-utca 16-18.** Ha ezen műből egyszerre 3 példányt rendel, **1 frt 50 kr.** helyett **1 frt 35 kr.-ba** számítjuk. 6 példány egyszerre megrendelve **3 frt** helyett **2 frt 55 kr.**

Tanárok és tanítók nyilatkozatai:

Ezen rendkívül nagyértékű találmányt 5 óvodában mutattuk be és több száz gyermekben kipróbáltuk, az eredmény még a leggyengébb gyermeknél is szinte varázsszerűen hatott. A tanárok és tanítók, valamint tanítónők egybehangzó nyilatkozata szerint **«mentő-angyal»** ez a **«Játék abc»**, mert az ártatlan kis gyermekek hosszú hónapokat igénybe vevő gyötrő tanulástól szabadulnak meg.

Egy fővárosi ismert nagytudású tanár ezeket mondja: Minden szülő messiásként kell, hogy üdvözlje ezt az elragadóan bájos találmányt, mely apró magzatainkat megszabadítja az ABC hosszas tanulásától. Végül azt mondja a nevezett tanár: Személyesen jelen voltam, midőn husz perc alatt 6 gyermek ki azelőtt sohasem kapott a kezébe betűt, s még kisdedővő iskolában sem járt, az ABC minden betűjét pontosan tudta.

Kapható minden könyvkereskedésben!

KÉPESKÖNYVEK 3 éves kortól 7 éves korig.

REMEK KIVITELBEN. — Minden könyv teljesen új.

Elsőrangú ajándékkönyvek, melyek a „Magyar Kereskedelmi Közlöny“ hirlap- és könyvkiadó-hivatalában, Budapest, VII., Dohány-u. 16-18. sz.

megjelentek és ugyanott, valamint minden könyvkereskedésben bámulatos olcsó áron kaphatók.

Az alább felsorolt képeskönyvek kizárólag előkelő magyar művészek festményei után Magyarországon készülnek. Utólérhetetlen színhatás! Gyönyörű, gondos kivitel! 10—14 színben nyomott képeken üde, bájos gyermekjelenetek, komoly és vidám állatképek, kitűnően összeállított és magyarázott szemléleti oktatás.

Középnagyságu képeskönyvek.

Egy-egy könyv ára 50 kr.

Elszakíthatatlan lemezen. Ezen — 50 krajcáros — képeskönyvek hosszúsága csukott állapotban 13 centiméter, szélessége pedig 16 centiméter. Igen sok színes képpel és hozzávaló versekkel.

Kis állatkert
Képes versikék
Kedves órák
Jer, mulassunk
Kicsinyeink világa
A legszebb képeskönyv
Kis pajtásom
Kis mama meséi
Mindenféle tarkaság
Drága magzatunknak
Nézzük csak
Százszorszép
Csodaszép képesvilág
Boldog napok
Karácsony
Reggeltől estig
Kis cirkusz
Kis világ
Mit mesél anyuka

Nagyobb alaku képeskönyvek.

Egy-egy könyv ára 75 kr.

3—7 éves gyerm. számára.

Elszakíthatatlan lemezen. Ezen 75 krajcáros képeskönyvek hosszúsága csukott állapotban 17 centiméter, szélessége pedig 25 centiméter. Tartalom tőmérdek színes kép, verssel.

Édes kicsi barátom
Kis pajkosnak
Hólabdák
Kis emberek képeskönyve
Állatkert
Gyermekvilág
Édes babák képeskönyve
Édes kicsikéknek
Gyermek-otthon
Tarka társaság
Aranyos babának
Kedves háziállataink

Megrendelési cím: Magyar Kereskedelmi Közlöny hirlap- és könyvkiadóvállalat. Budapest, VII., Dohány-utca 16—18.

MESEKÖNYVEK 6-8 éves gyermekeknek.

Az árak mind frt kr. értendők.

Legszebb 100 mese.

Ára diszkötésben 95 krajcár, portó 10 krajcár.

144 képpel. E könyv, mely páratlan a maga nemében, 100 szebbnél-szebb mesét tartalmaz. S mi okozhat nagyobb örömet egy gyermeknek, mint egy szép tartalmu mesekönyv. E könyvben megtalálja a gyermek minden örömét, minden ábrándját, melyet egy gyermek lelke eltölthet. **A legszebb 100 mese** 96 gyönyörű, művészies kivitelű, 10 színes és 48 autotypia képpel van ellátva. — **Kívánatra német nyelven is kapható ugyanezen árban.**

A törpék országában.

Magyar fiuk számára 8—10 éves korig. Irta: **Széki Andor.** Ára csinos többszintű diszkötésben, védőtokban, albumalak, **95 kr.**, portó 15 krajcár. Tarka mesék a tündérvilágból és törpe országból. Pompásan, szebbnél-szebb képekkel tarkított történetek.

Csengő-bongó versikék.

Irta: **Gyula bácsi (Zigány Árpád).** Ára diszkötésben 50 kr., portó 10 krajcár. Kis emberek mulattatására. Zigány Árpád egy kiváló sajtósága a pompás színező erő, mellyel minden mondani valóját vagy alakját csillogó köntösbe öltözteti.

Anyuska meséi.

8—10 éves korig. Irta: **Sárossy Bella.** Diszkötésben, védőtokkal együtt ára **95 krajcár**, portó 15 krajcár. A legszebb gyermekmesék fiuk és leányok számára.

Huncut Böske kalandjai.

Ára többszintű diszkötésben, védőtokban, albumalakban **95 krajcár**, portó 15 krajcár. Kilencven szebbnél-szebb mesét tartalmaz ezen számos képpel tarkított diszkiadás. Főkép azon fiuk és leányok számára íródott ezen könyv, kik a palatáblától most váltak meg.

POSA LAJOS kedvelt könyvei.

Gyöngyszemek.

Színes képekkel, díszesen kötve **95 kr.**
Portó 10 krajcár.

Legszebb képeskönyv.

Szép, színes képekkel, díszesen **95 kr.**
Portó 10 krajcár.

Virágok könyve.

2 különböző tartalmu kötet. Minden kötet **1 frt 50 krajcár helyett 50 kr.**
A 4 kötet egyszerre hozatva, **2 frt 70 krajcár**, portó 36 krajcár.

GRIMM MESÉI.

Ára diszkötésben, sok képpel, **50 krajcár**, portó 10 krajcár. A kalandvágó gyermeklélek a maga okulására sok olyan szellemesen megírt mesét fog olvasni Grimm könyvében, melyből sok hasznos tanulságot merithet.

Bechstein meséi.

Ara diszkötésben, sok képpel, **50 kr.**, portó 10 krajcár. Ezen mesék eredeti tárgyaiknál fogva felette alkalmasak arra, hogy a gyermekeknek gondolatvilágát csiszolják, műveljék.

Az itt felsorolt összes könyvek kaphatók: A „Magyar Kereskedelmi Közlöny” hírlap- és könyvkiadó-vállalatnál Budapest, Dohány-u. 16—18., valamint minden könyvkereskedésben. Vásárlásnál tessék a Magyar Kereskedelmi Közlöny kiadásait kérni, mivel ezen kiadványok tisztán honi ipar!

MESEKÖNYVEK = 8—10 éves korig. =

8—10 éves fiuknak.

Az árak mind frt krajcárban értendők.

8—10 éves leányoknak.

HAUFF MESÉI.

Ára csinos díszkötésben 50 krajcár, portó 10 krajcár.

A legszebb keleti mesék, melyek szép tartalmából sok jó tanulást szerezhet a kis olvasó. Minden mese szép képekkel van ellátva.

CSUDAVILÁG

csinos képekkel. Ára díszkötésben 50 krajcár, portó 10 kr.

Vidám mesék.

Ára díszkötésben 50 krajcár, portó 10 kr. Szebbnél-szebb gyermekmesék sok képpel, mely a gyermeket mulattatja és egyben sok jóra tanítja.

Andersen meséi

sok képpel. Ára díszkötésben 50 krajcár, portó 10 krajcár.

Mesekincstár.

Ára díszkötésben 50 kr., portó 10 krajcár. Csinos behizelgő mesékkal találkozik a kis olvasó. Lekötik a kis olvasó figyelmét ezen valóban tanulságos mesék s egyben mulattatják is.

Mese egy lusta leányról.

8—10 éves korig. Irta Pásztori János. Sok képpel, többszínű díszkötésben, védőtokban, albumalakban, ára 95 krajcár, portó 15 krajcár. Kis leánykáknak való tanulságos mesék, melyek nem is annyira mesék, mint inkább a gyermek lelkét foglalkoztató eleven képek, jelenetek.

EZEREGYÉJ

gyönyörű szép képekkel, díszkötésben, ára 50 kr., portó 10 krajcár.

Tündérmesék, Aranyvilág.

Irta Székely Vladimír. Ára díszkötésben, 5 műmelléklettel 85 kr. portó 15 kr. A gyermekirodalom egy páratlanul gyönyörűkötött és tanulságos könyvvel gazdagodott és megérdemli, hogy minden gyermeknek a birtokában levő könyvek között a díszhelyet foglalja el.

Csodaszép tündérmesék.

Ára albumalaku díszkötésben 5 műmelléklettel 85 krajcár, portó 15 krajcár. Valóban csodaszép mesék ezek; ára megkapó fordulatokkal, hogy a gyermekeknek sok idő után is emlékeztükben marad.

A Kovács-leányok

és egyéb elbeszélések. Irta Kürthy Emilné. 8—10 éves korig. Ára többszínű díszkötésben, védőtokban, albumalak 95 kr., portó 15 kr. Csinosabb és szebbnél-szebb meséket mond el itt Kürthy Emilné, a kicsinyeknek kedvelt írónoje. Senki nálánál zamatosabb nyelvezettel és kedvesebb hangon a gyermekeknek lelkéhez szólni nem tud. A könyv tele van a legbájosabb képekkel.

Az itt felsorolt összes könyvek megrendelhetők a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” hírlap- és könyvkiadó-vállalatnál Budapest, Dohány-utca 16—18., valamint minden könyvkereskedésben. — Vételnél tessék arra ügyelni, hogy a Magyar Keresk. Közlöny kiadványai szolgálatassanak ki, mivel ezek magyar gyártmányok.

IFJUSÁGI IRATOK

Fluk számára 10—12 éves korig.

Az árak frt kr. értendők.

Kalandok Indiában.

Ára 5 egész oldalas képpel, diszkötésben 50 krajcár, portó 10 krajcár.

Pajeken Frigyes legszebb elbeszéléseit találjuk e csinosan kiállított kötetben, **Györy Ilona** gyönyörű fordításában.

Gulliver utazásai

Ára diszkötésben 50 kr., portó 10 kr. Gulliver utazásai mindig kedvenc olvasmánya volt az ifjúságnak. Bevezeti a kis olvasót sok ka and között a törpék és óriások birodalmaiba. A könyv tele van a legszebb képekkel.

A szabadságharc hősrégéi.

Irta: **Barna Jónás**. Ára diszkötésben, albumalakban 85 kr., portó 15 krajcár. A szerző szabadságharcunk dicső eseményeiről régél e könyvben gyermekeknek s bizonyynyal kedvelni fogják, mert minden egyes lapja nemzetünk hazafias erényeinek csodaszzerű megnyilatkozására emlékeztet. Szent kötelességet teljesítünk, midőn e könyvet adjuk az ifjúság kezébe,

Tamás bátya gunyhója.

Ára 5 egész oldalas képpel, diszkötésben 50 krajcár, portó 10 krajcár. **Györy Lóránd** remek fordításban ezen kötetben bemutatja a néger rabszolgaságot Amerikában.

Mozgai Pali, a gyermekhős.

Irta: **Cholnoky Viktor**. 10—12 éves korig. Ára albumalaku diszkötésben, védőtokkal 95 krajcár, portó 15 krajcár. Egy az életből merített történet, érdekesnél érdekesebb epizódokkal.

Münchhausen báró kalandjai

Egy kocsis fia, vagy a szorgalom jutalma.

Két elbeszélés 10—12 éves korig. Irta: **Forray Dezső**. Ára többszínű diszkötésben, védőtokkal, albumalakban 95 kr., portó 15 krajcár. Az egyik elbeszélés egy debreceni kocsis fiáról szól, a ki szorgalommal és akaraterevével felküzdötte magát. A másik elbeszélés Münchhausen mókáiról szól.

Kályhafütőből biboros.

Irta: **Barna Jónás**. Ára sok képpel, csinos diszkötésben, albumalakban 85 krajcár, portó 15 krajcár. A német-török pusztítások idejéből szól ez a könyv. Magyarország szomorú való története a 14-ik századból, a mikor meghalt Mátyás király s vele lehanyatlott hazánk és nemzetünk szerencsecsillaga.

Robinson Crusoe.

Robinson élete és kalandjai olyan könyv, mely alkalmas, hogy lekösse a gyermek figyelmét és mulattatva tanítsa. 5 műmelléklettel és sok képpel, diszkötésben 85 kr., portó 15 krajcár.

Az itt felsorolt összes könyvek kaphatók: **A „Magyar Kereskedelmi Közlöny“** hírlap- és könyvkiadó-vállalatnál Budapest, Dohány-u. 16—18., valamint minden könyvkereskedésben. Vásárlásnál tessék a Magyar Kereskedelmi Közlöny kiadásait kérni, mivel ezen kiadványok tisztán honi ipar!

IFJUSÁGI IRATOK Leányok számára.

10—14 éves korig.

□□□□□

14—17 éves korig.
Az árak frt kr.-ban értendők.

GYÉMÁNT-MESÉK.

Elbeszéli **Gyula bácsi (Krudy Gyula)**. 10—12 éves korig. Ára diszkötésben, védőtokban **95 kr.**, portó **15 kr.** Krudy Gyula hazánk ifjusági írói között első helyen áll.

A Balogh-leányok.

Irta **Ego**. 14—17 éves korig. Ára többszínű albumalaku diszkötésben, védőtokban **95 kr.**, portó **15 kr.** Azoknak való ez a nagy gonddal megírt érdekes tartalmu regény, kinek legnehezebb szép és jó olvasmányt adni, t. i. a fiatal magyar leánynak.

Tündérkirály fia, leánya.

Irta **Gyarmathy Zsigáné**. 10—12 éves korig. Ára gyönyörű színes diszkötésben, védőtokkal **95 kr.**, portó **15 kr.** Hazánk legnagyobb írója így nyilatkozott Gyarmathynéről: „Édesebb száju asszonyt, mint Gyarmathyné, aki úgy tud a gyermek nyelvén beszélni, nem ismerek.”

Egy árva leány története.

Irta **ifj. Lónyai Sándorné**. 14—17 éves korig. Ára többszínű diszköt., albumalakban, sok képpel, védőtokban **95 kr.**, portó **15 kr.** A szerző kedves hangon és gyöngéd érzéssel egy árva leány érdekesítő történetét írja le. A kitünően megválasztott tárgy az olvasó figyelmét szintén magára vonja.

CSITRI ERZSI.

Ára 5 egész oldalas képpel, csinos diszkötésben **50 kr.**, portó **10 kr.** Kedves elbeszélések 10—12 éves leánykák számára Györy Ilona átdolgozásában.

Munkácsvár asszonya ZRINYI ILONA.

Irta **Kövér Ilma**. 14—17 éves korig. A gyönyörű kivitelű albumalaku könyv 10 önálló műmelléklettel van ellátva. Diszkötésben ára **95 kr.**, portó **15 kr.**

Kalandoz utazás.

Irta **Zöldi Márton**. E mű 7 pompás mellékletet foglal magában és **85 kr**ba kerül, portó **15 kr.** A magyar irodalom legzamatosabb írója ma Zöldi Márton és miután az élet iskoláját az ifjuság közt járta végig, minden szava egybeformált az ifju gondolatmenetével.

Piroska története.

Ára diszkötésben **95 kr.**, portó **15 kr.** Regény serdültebb leányok számára. 14—17 éves korig. Irta **Gömbösné Galamb Margit**. Az írónő egy elragadóan bájos regényt ír le, melynek minden betűje megtörtént.

ÁRVA LEÁNYOK.

Irta **Prém József**. 12—14 éves korig. Ára gyönyörű képekkel, többszínű csinos diszkötésben, albumalakban, védőtokban **95 kr.**, portó **10 kr.** Az élet nehéz küzdelmeiben győzedelmeskedő erős akaratnak, tiszta becsületnek valóságos nimbusza ez a könyv, melynél szébbet, érdekesítőbbet alig áthatunk egy leány kezébe.

Elvira kisasszony.

12—14 éves korig. Ára pompás diszkötésben, 5 színes műmelléklettel **95 kr.**, portó **15 kr.** A leány ifjusági irodalomnak nincsen nagyobb alakja, mint **Szabóné Nogáll Janka**. Minden vonásában rajongó szeretet, benső melegség.

Vásárlásnál tessék a Magyar Keresk. Közlöny kiadványait kérni, mert azok **hazai gyártmányok**. Az itt felsorolt összes művek kaphatók a Magyar Keresk. Közlöny hírlap- és könyvkiadó-vállalatnál Budapest, Dohány-utca 16—18., valamint minden könyvkereskedésben.

Ifjusági iratok

Fiuk számára 12-17 éves korig.

Az árak frt krajcárban értendők.

12-14 éves korig.

14-17 éves korig.

DIÁKHŐSÖK 48-BAN.

Irta: **Farkas Emőd.** 12-14 éves korig. Szabadságharci történetek a serdültebb ifjuság számára 10 pompás képpel. — Pompás diszkötésben 95 krajcár, portó 15 krajcár.

Két pajkos kalandjai.

12-14 éves korig. Irta: **Kürthy Emil.** Ára ezen többszínű diszkötésnek, számos képpel, védőtokban albumalakban 95 krajcár, portó 15 krajcár. Ki nem fogyó humor, érdekes kalandok és multságos epizódok halmaza ezen könyv elejétől végig. A szerző megtalálta, hogy az olvasó az érdekes elbeszélésekben kacagtató vigságot is találjon.

Egy rossz fiu története.

Irta: **Farkas Emőd.** 12-14 éves korig. 10 drb. műmelléklettel, pompás diszkötésben, ára 95 kr., portó 15 krajcár. A serdültebb ifjuság számára. Pazar humor vonul végig e könyvön.

A hazáért és szabadságért.

Irta: **Barna Jónás.** Történetek a kunc és labanc világból. A Rákóczi-időből egy olyan könyvet adunk az ifjuság kezébe, mely közelebb hozza serdülő nemzedékünket a multhoz és a nemzethez, melynek jövő sorsa egy emberlőjön keresztül ennek kezébe lesz letéve Ára sok képpel, diszkötésben, albumalakban, 85 kr., portó 15 krajcár.

EGY MAGYAR DIÁK KALANDJAI ÁZSIÁBAN.

Irta: **Hetényi Imre.** 14-17 éves korig. 30 szebbnél-szebb képpel, diszkötésben, védőtokban, albumalak. Ára 95 krajcár, portó 15 kr Idegenbe vontatott magyar fiu kalandjait, hősi viselkedését mondja el a szerző, kietlen sivatagi, tengeri utak és harcok teszik oly érdekfeszítővé a könyvet, hogy az olvasó lelke oda láncolódik az elbeszéléshez s valóságos lelkesedés szállja meg a történet hőségének sorsa iránt.

PIROS SAPKÁSOK.

Hazám tükre.

Irta: **Krudy Gyula.** 14-17 éves korig. Ára pompás diszkötésbe kötve és védőtokkal ellátva 95 kr., portó 15 krajcár. Történetek a szabadságharcból és Rákóczi korából. Ifjuságunk könnyezni fog ezen bájos történelmi elbeszélések olvasásánál.

Három székely diák kalandos utazása a föld körül.

Irta: **Barátosi Balogh Benedek.** 14-17 éves korig. Ára 58 képpel, albumalakú diszkötésben védőtokban, 95 krajcár, portó 15 krajcár. Egyike a legérdekfeszítőbb olvasmányoknak Érdekes kalandok, fáradalmas utazások vízen és szárazon, őserdőkön keresztül, annyira lebilincselően vannak megírva, hogy az olvasó addig le sem tudja a könyvet tenni, míg végig nem olvasta.

A REJTELMES IFJU.

Irta: **Tábori Kornél.** 10-12 éves korig. Ára többszínű diszkötésben, védőtokban, albumalakban, 95 krajcár, portó 15 krajcár. Rendkívüli érdekfeszítő kalandok sorozatában egy magyar származású amerikai milliomosnak küzdelmeit és gonoszlelkű eselszövő embereknek husz millió dollárnyi vagyonért való hajszáit írja le a szerző.

Az itt felsorolt összes könyvek kaphatók: A **Magyar Kereskedelmi Közöny** hírlap és könyvkiadó-vállalatnál Budapest, Dohány-u. 16-18., valamint minden könyvkereskedésben. Vásárlásnál tessék a Magyar Kereskedelmi Közöny kiadásait kérni, mivel ezen kiadványok tisztán **honi ipar!**

Verne Gyula munkái

képes kiadás.

Ezer évben egyszer születik olyan regényíró-talented, mint Verne Gyula. A tanárok százai nyilatkozata szerint Verne könyveinél nemesebb, szórakoztatóbb könyvet nem adhatunk fiaink kezébe. Vállalatunk egyszerre 30 kötetet adott ki és a fordítás munkáját a magyar irodalom legjelesebbjeivel végeztette. Minden egyes kötet gyönyörű angol vászon díszkötésbe, igazán pompás 8-szinű bekötési táblába van kötve. Egy-egy kötet 12 cm. széles és 19 cm. magas. A kötetek címeit alant soroljuk fel. Minden egyes kötet 10 egész oldalas pompás rajzot foglal magában. Egy-egy könyv terjedelme 200 és 240 oldal között variál. A rajzok nemcsak a szöveghez pontosan alkalmazva készültek, hanem ami a leglényegesebb, korhűek. A kötetek feltűnő olcsó áron vannak felvéve, amennyiben egy-egy kötet 1 kor. 90 fillérbe kerül 2 korona 50 fillér bolti ár helyett. Ha 10 kötetet vesz egyszerre, 25 korona bolti ár helyett 16 korona 50 fillérért számítjuk. 20 kötet vételénél 50 korona bolti ár helyett 28 koronát kérünk, s ha mind a 30 kötetet egyszerre megrendeli, 75 korona bolti ár helyett 38 koronába számítjuk.

A 30 kötet címei:

1. Bégum 500 milliója.	14—15. Hatteras kapitány.
2. Bombarnac Claudius.	2 kötet.
3. Branicáné asszony.	16—17. Jégspinx. 2 kötet.
4. Chancellor.	18. Keraban a keményfejű.
5. Clovis Dardentor.	19—20. Két Kipp testvér. 2 kötet.
6. Dél csillaga.	21. Orinokon keresztül.
7. Dunai hajós. Camp Ole sorsjegye.	22. Öt hét léghajón.
8. Észak a dél ellen.	23—24. Sándor Mátyás. 2 kötet.
9. Falu a levegőben.	25. Servadac Hector.
10—11. Grant kapitány gyermekei. 2 kötet.	26. Strogoff Mihály.
12. Győzedelmes Robur.	27. Tizenöt éves kapitány.
13. Három orosz és három angol kalandjai.	28. Úszó város.
	29. Utazás a föld központja felé.
	30. Utazás a holdba, utazás a hold körül.

Megrendelések a Magy. Keresk. Közlöny hirlap- és könyvkiadó vállalatához küldendők, Budapest, VII., Dohány-u. 16—18.

Tájékozásul!

Tekintettel arra, hogy a nyomdai, könyvkötői, valamint a papirárak alig 4–5 év alatt mintegy 50 százalékkal emelkedtek, nagybecsű vevőink szives tájékoztatása céljából tudatjuk, hogy e mű bolti ára a bekötési táblán kívül meg van jelölve.

Magyar Kereskedelmi Közlöny

hírlap-, könyvkiadó- és könyvnyomdai vállalat Budapest, VII., Dohány-utca 12-14. sz.

Ára 1 K. 20